

308677

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 2.

చెన్నపట్టణము 1916 నంబూరినెల 7 వ తేది మంగళవారము

NO 247

నంపుటము. ౨

రాక్షససామసంపత్సరపాల్లినామాసగుర్భతృతయ

సంచిక ౨౮౭

గాంధర్వ ప్లాటు హార్వోనియలు

హిందూస్థాని క్లాసిక శీర్షికలు తగిలెట్లుగా ప్రత్యేకముగా రచయితచేయబడినవి.

1 నం. ప్లాటు రూ. 20-0-0

2 నం. గారంటీ 2 నం. ప్లాటు రూ. 20-0-0 2 నం. గారంటీ వై హార్వోనియములు తృప్తికరములు కానియెడల 10 రోజులలోపుగా రీటర్న్ చేయవచ్చును. మానద్రు 17-18 మొదలు ఆగస్టువరకు హార్వోనియములుగలవు. ఉపాధ్యాయులు లేకనే స్వయంగా హార్వోనియంవాయించి శిష్యులనుటకు తగిన గ్రంథమునం దిప్పుడు శ్రీమాత బళ్లారి కృష్ణమాచార్యుల వారి నాటకపాటలు గలగలవు విశేషముగా ఖ్యాతువున్న దిగాన ఆలస్యముచేసి మోసపోకుడు. కల 2వూపాటలు మాత్రమే. రోజు, సింగరు, రాత్రి, సన్, హంబరు, బ్రయింపు లైట్లు కాటలిస్టవారు మాకు వ్రాయుడు. చూడారు స్టోర్సు సప్లయింగ్ ఏజెన్సీ, 15 బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

కొత్త మోటారు బండ్లు

మేము ఇది కరకే కాకినాడలో, బోటింగ్ కి, మోటారుబండ్లు కుపు చేస్తాము. మోటారు బోటుగా, మేము సికాంటో మోటారు బోటును వాటిలో ఏర్పరుచుకొని ఆలూపురం ముమ్మికిరం, గన్నవరం, బోటసముద్రం, యిరా గ్రామములకు డైరెక్టుగా టిక్కెట్లు ఇచ్చెదము. కేఫి దాటి చాల్డీయా కూడ కలుపుటకు ఏర్పాటు చేయవచ్చును. మోటారు 10-వ తేది బోటుగా మరల రెండు కొత్త బండ్లు రావలెనున్నవి. 5 గురు మొదలు 20 మంది ముక్కరకమువారి కొత్త బండ్లు, రావచంద్రపురం, బ్రాహ్మరామ, సికాపురం క్రియాశీలములు, వర్తమలకు, పీడ్లకు, బోర్డు క్లబ్బు ద్వారా అవకాశమైన కాలములకు బండ్లు పడుపుచును. ఇతర సమాచారముల నోటిసులపల్ల తెలియ గలకు. రంగూను పేరుకలకు మా కద్ద చతుక గా దొరకును. కాబట్టి చదువరులందరు మమ్ము ప్రోత్సహించుచు రని నమ్ముచున్నాము. ఇంగ్లీషు మోటారు ట్రాన్సిట్టు, కంపెనీ ప్రాదయిటరు. ఆచంట సుబ్బారాయుడు, కాకినాడ.

సుపీరియర్ లివర్ జ్యూయల్స్ వాచ్. గోలునుతో సహా ధర రూ. 3-0-0 హాస్టేజి 0-4-0 టీ.కీ 5 సంవత్సరముల గ్యారంటీ గలదు.

ఈగడియారును దయచేసి దూరమునకు పంపిణీ చేయవచ్చును. ఇది చూచుట కంటపై కలగియును, దట్టా (ఫ్రాంక్ అండ్ గ్లాసు) దోచుకొనికొని మొట్టమొదట దగి మోయవచ్చును. దీని ద్వారా బోర్డుగల గ్యారంటీ టిక్ టిక్ అనియును. సీమంతి మాత్రం కలగవచ్చును. కాన దీని యొద్దకు జిక్కురు. ఒకరొక్కరును తీసుకువచ్చు కలంబుతో తీవ్రమైన వెలగుందియి. చాలకాలము పనిచేయుటకై, వ్యభిధానం గడియారు మిది యొకటియే యని యనభవించునది యియును. ఇదిగల 5 రోజు గడియారుములు ఖచ్చితము యొగ్గకా పరిశీలన నందియున్నది. ఒకటి రెప్పించి చూడుడు. మా పట్టణమున ననేమలు కొని సంతసిందిరినవి, కరుమాలెండ్రుకో సుపీరియర్ వాచ్ కంపెనీ, హైదరాబాద్ మొదటి, చంద్రాక.

కాటోల్ పాడరు

మొలక, చీమ, ఈగలు, చిరుతలు మొదలగు క్రిముల బట్టించు పురుగులను నశింపజేయును. టికెట్ 1-3 ఆ. 0-5-0

కాటోలు వత్తులు

దోమ ను, ఈగలను నశింపజేయుచు, పారపోయితి 240 కణ్ణులుగల పెట్టె 1-3 ఆ 12 మిత: రక్షణములకు చీమలను పడకటిడ్లయందు మొలకల జోడలను, పుస్తక పేజీలను చిరుతలనుండి కాపాడును. సోలుమీ టెక్స్టు:—టి. వార అందుకో, 1-11, స్ప్రింగ్ ర్యుస్ట్రీటు, హ్యాటా, మదరాస్.

సంవత్సరాదినందిక వ్యాసములు

భాషాభిమానుల సాహిత్య ప్రోత్సాహముల వలన సంవత్సరాదినందిక ముద్రిత మగుచున్నది. వ్యాసములు వ్రాయవలచినవారనేకులు తమతమ వ్యాసముల నింతవరకుపంప లేదు. వ్యాస కర్తలాలస్యము చేసినచో సంవత్సరాదికి సందిక వెలువడనేరదు. కావున భాషాభిమానులు తమతమ వ్యాసములను మూడు నాలుగు దినములలో శంపింపగాని ప్రయోజనము దెచ్చును. కాల విలువము వలన ముద్రణమునకు ప్రయోజనం లేదు. మేర్పడుచున్నది. కాన వ్యాసకర్తలు మేటనే తమతమ వ్యాసములను శంపి సంధికి వరకుండును. ఇట్లుగాను తోడ్పడ ప్రోత్సహించు.

నల సంవత్సరాది సంచిక

ఆంధ్రోద్యమచరిత్రము! అనంతరయుద్ధచరిత్రము!

పంచాంగము

ఆంధ్రమహాదనులచే వ్రాయబడిన యమూల్యవ్యాసములు అనేక పటములు చిత్ర పటములచే విరాజిల్లుచుండును ముచ్చటగా ముద్రింపబడుచున్నవి సరిగా సంవత్సరాదివాడు వెలువడగలడు

యుద్ధమువలన కాగితముల కల వేర్పడినను, విశేషము సొమ్ము వ్యయముచేసి సంవత్సరాది సంచిక పూర్వమువలెనే మంచికాగితములపై ముద్రించుచున్నాము. కాగితముల లిబ్బందివలన నలసంవత్సరాదిసంచికయొక్క ప్రతులు చందాదారులకై మితముగ ముద్రితము లగుచున్నవి. సంవత్సరాదిసంచికను బడయగోరువారు వెంటనే చందాదారులుగఁ జేరుట యుచితము.

ఆలస్యము=అకాభంగము

ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	తెలు. రు.	0	8	0
అర్ధసంవత్సర	"	0	12	0
ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సర, దినపత్రిక 8 మాసముల చందాదారులకు	"	1	0	0
ఇతరులకు	"	2	0	0

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, తంబుకెట్టిపీఠి, మద్రాసు

వాధాపీడితులకు వరము: ఐనొడిక సహితమైన డా॥ డి. వి

సావంతుని వనోపధిసారసపరిల్లా

అవంతునిపు రక్షణమున కిరియవాడ్యములకు కిరియమునంటి మందు. మోతులను, చచ్చులను, గండములను, పుండ్లను, పొతనోడ్లను తిప్పి విధములవలన గలగు నర్మరొగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి

కనామగి పార్శ్వపరిల్లా గుణ మిచ్చుట నిగ్గుంజమును, సహజమైనను మధ్యకర్పిణి అన్ని విధములైన వ్యాధులకు పోగొట్టును. కిరియమునంటి పొదరకనోపధిములకు, చలబద్ధమును కాల్చెనంబంధమును నోవ్వలను పోగొట్టి రక్షణము కుభిజరమును. కిరియవాడ్యమును గలగల 2యవను 16 రోజులవరకుండుటకు 4 బోర్సుల బుడ్డిలతో అయ్యవచ్చును.

ప్రాజెక్టు: డి. డి. సావంత్, గురక, భననవాడి నం. ౨ బొంబాయి, Proprietor P. D. SAYANT, Panagwadi No. 14B, No. 2, BOMBAY.

నోటీసు

“ప్రేమమార్కు ఉల్లంఘనము”

టి. యే. టయిలరు అందు కంపెనీవారియొక్క నె 9(0) రు గ్లాసుకోమల్లు

వైద్యుల ప్రకటనలను చూడగా, కాకినాడ, మచిలీపట్నము, కలకత్తాలోని ఎ. ఆర్. కే. అబ్దుల్ రహీమాను సాహెబు అందు కంపెనీవారు పూర్వ ఆధికారము చేయుట మాకు తెలియవచ్చి మేము తోడనే మా విధిద్దామి (పాతమున తెలియజేసినంతలో, అందుకై యాదినక (పాతమున) తమకల ఉత్తరము వారివద్దండి మాకుచేరి:— “మద్రాసు. 31 ఏప్రిల్ 1916. మొసర్పు. టి. యే. టయిలరు అందుకంపెనీ చూడగా.

ప్రియమైన అయ్యలారా, నెం. 9000 గ్లాసుకోమల్లు తమకు, మార్కెట్ పాట్ల గలదియై, తమకల దిగుమతిచేయబడునదియై, నెం. 9000 గ్లాసుకోమల్లు, వైద్యుల, మార్కు, నెంబరు, అధికారము చేయుటనుగూర్చి, మొత్తముగూర్చి నెంబరు 17 తేదీగల మీ ఉత్తరము మాకుచేరి, అందునట్టి మీరు మొట్టమొదట నెం. 0006 గలదిగా, మాకల దిగుమతి చేయబడియు నెం. 9000 గ్లాసుకోమల్లు మీది నెంబరు, వైద్యులమార్కుల యాదినకలలో మిక్కిలి ప్రసిద్ధమైన నెం 9000 రు చుట్టున అధికారమును మేము నివ్వబడుటగా నొప్పుకొనుచున్నాము.

నెం 8000 లేక 9000 గల మీ ప్రసిద్ధమైన గ్లాసుకోమల్లుల మార్కుల, మోకా యేర్పడుటకంటే ఆధికముగా చేయుటనైన నెంబరు, మార్కు, వైద్యుల గ్లాసుకోమల్లులను ఇండియాలో మేము నేరగా గాని, యితరద్వారా గాని, చెప్పకట్టుకునకుగాని, యింక నెవ్వరికిగాని, యింకను దిగుమతిచేయుటయు, అడ్డు యెచ్చుటయు లేదని మేము విశ్వకొనుచున్నాము.

ఈవిషయములో యింకను మీరు చర్యచేయరనే ఆలోచనతో మద్రాసు వారీ ఫండుకు చెల్లించుటకై మీరు రూ 1000 లు మొత్తమును యెచ్చుటకు మేము ఒప్పుకొనుచున్నాము.

ఇదియునుగాక సరకులలో నిజమయ్యును, యెనిమిది పెట్టెలలోగల సరిగమార్కులను, మార్చినేటట్టుగా మేము ఒప్పుకొనుచున్నాము.

ఇందునకై మీరు ఖర్చుపడిన కేటపుల భర్తీచేయుటకై యిందుతో రూ 150 లు కంపుచున్నాము.

ఈవిషయము మీరు మొట్టమొదట విధిమన నడచుకొన్నందుకై మేము వాంఛతో మాధిర్ష విచారమును తొలగించి మా క్రిందలైన పూర్వమునకును మిమ్ములకీరి, మీరు మామీద యింక యేర్పడుచోరములు జరుపరని నమ్ముచున్నాము.

ఇకమీద యీ ఆధికారమును జరుగుటకు ఆఫీసునైన కామలీస సర్వకపోయియు మేము జరుపుచున్నాము.

ఈమూలము ఉత్తరమును మీరు యే ప్రకారముగా నెంబరుగల సరకులనునది, మీరుతోయన్నదో ఆ ప్రకారము మీరు శివమోగపరచుటకై మేము అధికారమిచ్చుచున్నాము.

మనలో యీ ఆసంతోషకరమైన విషయము సంభవించినందుకై మేము చాలా విచారపడుచున్నాము.

తమ విశ్వాసముగల ఎ. ఆర్. కే. అబ్దుల్ రహీమాను సాహెబు అందు కంపెనీ.

ఎడలెనుగాని లేక యేభకమైననుగాని ఏకాలమునకై నను మా ప్రేమమార్కుల నల్లంఘనము చేసిన యెడల వారిమీద తక్షణము మే చర్యలు జరుపబడును.

టి. యే. టయిలరు అందు కంపెనీ 17 ఏప్రిల్ 1916

నల్లసంవత్సరాది సంచిక

మెక్కొండ ప్రకటనలకై సకాలమున వ్రాసి కొనకుండుటచే గతసంచికలయందు వారి ప్రకటనలు ప్రచురించుటకు వలనుపడ కుండెను. ఈసంచిక త్వరలో వెలువడునున్నది గాన ప్రకటనలు బంప నొందిన వారు వెంటనే వ్రాసికొనవలయును. (ప్రకటన కాలాభ్యుత్థము)

కృష్ణాజిల్లా సంఘము

దేవులపేటలో.

1914 నెంబరు 12 తేదీన జరిగిన సంఘమువారి కభ్యంతర సమావేశమున కృష్ణాజిల్లా సంఘమువారి ఆసరిలో రావుబహద్దర్ మోచర్ల రామచంద్ర రావు కంఠముగాను కే. శివరామ కృష్ణారావుగారును, మదరాసు టీవీ ఇంజనీయరుగారి దర్శించి క కరగండ్లను పూర్వమును గురించి మాట్లాడుటకై నియోగించబడిరి. వీరు టీవీ ఇంజనీయరుగారి దర్శించుటకై ప్ర్యుత్పించినను కందర్బులు కాలేదు. కార్యదర్శి గారు వారిని దేవవాడ మకాంలో దర్శించి మచ్చటించగా యాద్యసమయమునకుటలన అపరిమితము కష్టమనియు అయినను క్రికెటర్ల ప్ర్యుత్పించెదమనియు చెప్పియొందిరి. 22-7-15 తేదీన జిల్లాసంఘము కత్తమున సమావేశమున కృష్ణారావు కంఠముగాను, గుడిపాటి వేంకటచలకతిగాను, అనుమతిగోపాలకృష్ణయ్యగారును, కానూరి వేంకటచలకతియ్యగారును, కార్లపూరి కరసింహయ్యగారును, కల్లూరిగడ్డ నూర్మకారాయణరావుగారును కుర్లపాటి నందరవిరారావుగారును పాల్గొని వేంకటచలకతిగాను కే. శివరామకృష్ణారావుగారు గుడిపాడ మకాంలో హాజరై సర్. వాల్మీకి స్టూడెంట్స్ గారిని దర్శించియొందిరి. రైతులను వెక్కిరించి కచ్చియొందిరి. కర్షులందరి కత్తమున సమావేశమున కృష్ణారావు కంఠముగాను తూర్పు కృష్ణాజిల్లాలోని కామల సన్నిధిని రేపాదలింగు చేతులవలన మురుగుపోవు కనటులు కలిగించవలెననియు రిని న్యూడి. పి.దర్శియు వారి జాతుంటు తనిఖీకొంద నుండి ఆయా కామల నీటిపరిమాణమును వెచ్చి కొలతలను బహిరంగ పరచుటయు, గ్రామపంచాయతుల సేర్పరచి నీటిపంపకము యావత్తు వారి స్వాధీనము దుంచుటయు, నలుదివిజ ఆఫీసర్ల అధికార ప్రకటనల పూర్తి పరిశీలించి వారికి హామ్య అధికారముల నొసంగుటయు వారికి నీటిపంపకముమీద ప్రయోజనకరమైన అధికార చలాయించు ఉండుటయు, జమీందారులు తమ హక్కులలోని పంటకాల్పుల పురమృతు విషయమై కృద్ధహించుటయు లేదగాన వానినిగురించి యోచించుట మున్నగు విషయములను గురించి వారికి మనవిచేసి యొందిరి. కైకలూరు తాలూకాకు నీటికష్టము యుద్బంధమును గురించి పండ్రింగి ఆనందరావు కంఠముగాను ప్రత్యేకముగా మనవిచేసియొందిరి. వారు ఎడలెగిరి నీటిపాడుట పద్ధతిని పి. డి. నానులబాధ తొలగించ ప్రయత్నించెదమనియు నీటిపాడుట పంచాయతుల కొనగ వాల్మీకిగారు సంఘములలో ప్ర్యుత్పించిచ్చి. కృష్ణాజిల్లా దొరవారు కెంటనీ బండకు కల్లూరిని కచ్చియొందిరి. రైతులలో వేంకటసుబ్బారావు కంఠముగాను నీటిదరఖాస్తుల మంజూరు పిన్ 22 ను మొదలగు మార్పువిషయములను గురించి ప్రస్తావించగా దొరవారు సాధ్యమైనంతవరకు సదుపాయముల నొసర్చుటమని తెలిపిచ్చియొందిరి.

2-10-1915 తేదీన జిల్లాసంఘము కత్తమున సమావేశమున కృష్ణారావు కంఠముగాను కే. శివరామకృష్ణారావు కంఠముగాను కన్యా పీతాపతిరావుకంఠముగాను, గుడిపాటి వేంకటచలకతిగాను గడ్డపల్లెటి వేంకటరత్నం గారును అనుమతిగోపాలకృష్ణయ్యగారును కానూరి వేంకటచలకతియ్యగారును సమావేశమై కత్తయ్యగారును వీరపునేని కొటయ్యగారును బూరగడ్డి రామయ్యగారును కే. శివరామకృష్ణారావుగారు జిల్లాకలెక్టరుగారిని దొరవారిని బండకు మకాలో వారిబంగళాలోను దర్శించి ఈవిధము విషయమును గురించి మచ్చటించి యొందిరి.

కన్యూతావుల నెదవల్లునది సువాసనద్రవ్యరాజము

ఆలోచన: స్పెంట్ కలిపినదికాదు. సుగంధపుష్పముల రసము. వాణిగురిండువులు చేతిగడ్డనై వేసికొనినవో ఎంత మనోహరముగనో యుండును. దేవతానిలయము సంయతై వానందము గలిగించగలదు. మొత్తము 1-కి ... 0-8-0 ,, మధ్యరకం ,, ... 0-12-0 ,, పెద్దసీసా ,, ... 2-0-0 సుగంధ కాదు ,, ... 0-1-0

నీటి దరఖాస్తుల మంజూరు కైకలూరుతాలూకా అగడ్తదరఖాస్తులు. డిర్ కన్ కన్వెన్షన్ యిచ్చుట. ఆయోధ్యవద్ద కృష్ణ గండ్లను పూర్వించి వరక రావం? వాపు ప్రయత్నములు.

ఈనీటి దరఖాస్తుల మంజూరువిషయములో నిదరఖా మగానీ అగుచున్న భూముల సర్వేవెంబట్టి తాలూకా భాగములు, నీరు అవసరములేని మలకభూములు, రెండు మూడు వైపుల వల్లపు సాగు అగుచు, మెరకకర్కరసాయమునకు లాయలు గాని భూములు, ఎత్తైన వల్లపువల్లసాయ మగుటలన మలక సంభవించు భూములు, మురుగునీరు తోడుకొని కర్కరసాయ మునందుకొను భూములు, ప్రస్తుతము వల్లపు నేర్వమునకు అడ్డంకి గలగడ్డయబడినట్టియు, సాగుసాగువా దరఖాస్తుల మీద అనేక సంవత్సరములనుండి వల్లపు నేర్వమునున్న భూములు. ఒకప్పుడు అంగీకరించబడి, సాగుకావడనట్టియు మెరకసాగునకు లాయలుగాని భూములు వీని దరఖాస్తుల విషయమై చతురగా చెప్పబడిన. కలెక్టరుగారు నివాసులలో చెప్పిన సంగతులన్నియు వినిరి.

కలెక్టరుగారు రైతులయెడ విలగునరకు సమాచయము చేయ నుద్ద్యమిల్లె యున్నార; గాని విశేష కైకలూరు గల భూములను మార్చియి మంజూరు చేయబాలవండునకు మేము తలప. తెలిపిచ్చిరి. 1828 ఫస్టి కర కు గ వ ర్న్ మెంటు వారు ఏర్పాటుచేసిన కరిమిలికంటె 8000 యకరములు హెచ్చు సాగు కావడనకును తరువాత ఫస్టిలలో అకరంకె హెచ్చియొందరలెనియు, అందులన కల్లు ప్రదేశమునాత్ర మే మంజూరుచేయ గలగుదుననియు ఈ విషయమున ప్రత్యేకము తన ఆఫీసర్లను ఏర్పాటుచేసి సంపూర్ణముగా విచారించి మిక్కిలి యవసరమును తేలుట విధిచేయించి పిమ్మట ఎంతవరకు ఏకము భూములు మంజూరుచేయతగినది వీరవర చెదమని తెలిపిచ్చిరి.

ఆయోధ్యవద్ద గండి పూర్వించుటకు కాదు వైవారి! వ్రాసితిమనియు త్వరలో ఆపని జరిపించుటకు ప్రయత్నించుమనియు, డిర్ కన్వెన్షన్స్ ఆఫ్ విషయమున రైతులకు కలెక్టరు ఇచ్చించుట వ్రాసికొని వానిని గురించి తన ఏర్పాటు చేయుటకు ఆలోచించెదమనియు తెలిపిచ్చిరి.

సర్వకలెక్టరు ప్రకటనలు. స్వరూపాలన, దేహపరీక్షకు, గ్రామపంచాయతుల లాభములు, ఈ యంతయులనుగూర్చి కరకల్పములు ప్రయోగించి జిల్లాలోని మార్పుగొర్రుములకై పంపితిమి. అవసరము బట్టి కృష్ణాజిల్లాలోని మార్కెట్లను మార్గములు, నీటిదరఖాస్తులు, నివేషములకు దరఖాస్తులు, చరిత్రములు, మున్నగు విషయములను గూర్చి జిల్లాలోని ప్రజల యావయోగమునకై కార్యదర్శి గారు కృష్ణాజిల్లా, ఆంధ్రప్రదేశ్ కలెక్టరు వ్యాసములు వారీయను హామ్యంపుచున్నార.

ఇతరవిషయములు.

వేమండ గ్రామము 582/12 టెలిగ్రాఫ్ పోస్టుకు కల్పియమన నున్న టెలిగ్రాఫ్ క్రాసింగుగడ్డ అడ్డమునకు తున్న చెట్టును నడిచించవలసివడను మొదలగు యిచ్చించుటను గురించి యిచ్చిన ఆర్డీ విషయమై వ్రాయగా మదరాసు రైల్వే ఏజెంటుగారు అందలి సంగతులను గురించి విచారణగావించెదమని జవాబువ్రాసి యున్నారు. గుడిపాడ, భీమరము, నర్సాపురం, నిడదవోలు, రైలుమార్గములపని ఒకేసారి ప్రారంభించవలసినదిగా జిల్లాబోర్డువారిలోను, మదరాసు రైల్వేఏజెంటుగారిలోను ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు నడుపబడినవి. ఈవిధము సంఘమువారికింక ప్రకారము రెండు వైపులు ఒకే కాలమున ప్రారంభించబడవై యున్నది. ఈగుడిపాడనుండి పాతదర్శి దివితాలూకా గ్రామముల మీదుగా రూపిడేవరకు రైలుమార్గమును కలెక్టరుగారు సలహా యొసంగబడినది.

ఆటోమోటార్ బహుమతి (రిజిస్టరు)

సోలువజంట్లు:—అంగ్ల ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ, నెం 153 జూమూనుసీదు, బొంబాయి. మదరాసు ఏజెంట్లు:— మొహతా పురుషోత్తంమూర్తి, నెం 29, నై నాబాబ్ రోడ్, పూలగడినమీద, మద్రాసు.

విజయనగరము కళాశాల.

(మా స్వకీయ విలేఖనని వద్దనుండి)

విద్యార్థులకు విందు.

మనగరము, మార్చి 6:- నిన్నటి సాయంత్రము 8 గంటలకు కళాశాలలో వదార్థ విజ్ఞానకాత్ర కండితులుగా నున్న అప్పారెడ్డిలకు లక్ష్మీ కారాయణ ఎమ్. ఏ. గారు కళాశాలలో వదార్థ విజ్ఞానకాత్రమును రసాయన కాత్రమును నభ్యసించు విద్యార్థులకు తమ స్వగృహముందు విందుచేసిరి. కళాశాలలో కాత్రము నభ్యసించు కట్టకరీతు విద్యార్థులకును, వద్యులకును విద్యార్థులకును విందుచేయబడినది. రసాయనకాత్ర ముఖ్య కండితులుగానున్న యేమూరి నరసింహం పంతులు ఎమ్. ఏ. గారు రసాయనకాత్ర కండితులుగా నున్న టూరు మృత్యుంజయము బి. ఏ. ఎల్. టి. గారును కట్టకరీతు కారాయణగారును, దామోదరముగారును, మఱి ఇతర పేరు లిద్దరును అంగ కండితులుగానున్న కణిక్కల్ల వీరదుగారును విందునకు వచ్చియుండిరి.

మట్టమొదట శంగీతముతో నుమాశక్తి ప్రారంభమయ్యెను. ర్వాగ వలాహరము లిక్వబడినది. నభ్యసించుటకు విందార విస సిమ్మట లింగి గ్రామస్థానపాలు ప్రారంభమయినది. ర్వాగ విద్యార్థులు కొండలు తమ గాన ప్రావీణ్యమునుబాటి క్షు బాణాదోకకు సంగీతముతో కద్యులకు జదివి నభ్యులకులను రంజితచేసెను. తర్వాత విద్యార్థుల కక్షమున ఏ. యే. క్లాసుచేపుమున్న సోమయాజుల నుబ్బారావుగారు వి తమ కృతజ్ఞతను తెలియజేయుచు తమ గురువకు లక్ష్మీ కారాయణగారిని విరళాలమునుండి తామెలుకుడుమియు యి బాణారథ విద్యుదేవులయందు కలిసికేను పాచ్చి చెప్పి విద్యార్థులకు జయమురావలెనని కోరి.

వీరభద్రుడుగా యువస్వామి.

లక్ష్మీకారాయణగారి కక్షమున కణిక్కల్ల వీరభద్రుడు కారికొలుపు సంగీతరచి యక్కడకు వచ్చిన కారికొలిసిరి. ఆకాటిసభ సంతోష దాయకముగా నున్నది.

కళాశాలాధ్యక్షులు రావుబహదూరు రామనాథుగారు చెప్పి పులికెట్టుటచే నక్కడికి రాజీవోదయమి యు దెలిపిన చెప్పిరి. యేమూరి నరసింహంపంతులుగారు విరళుడోక ముఖ్యమయిన సభజరుగనున్నచు యాని యి యి లక్ష్మీకారాయణగారిని కథనాని గౌరవించి కృతజ్ఞతను తెలిపిరి. మృత్యుంజయముగారును కట్టకరీతులుగారును దామోదరముగారును కారికొలుపుయ్యు యునకు కృతజ్ఞతను చూపిరి. వీరభద్రుడుగారు ప్రకృష్టజ్ఞులు సమాజీయమునపుడు తామక్కడకు వచ్చుట దోచనద్యుననిరి. రసాయన కాత్రమునకును సాహిత్యమునకును వరసరమెత్తి యింతగాలేకపోయినను, రాయణగారు తమకు మిత్రులగుటవలనన, రసాయన కీతులు తమకు స్నేహితులగుట వలనన తాము కొల ందటను రసాయన కాత్రము నభ్యసించుటవలనను నక్కడకు వచ్చితిమిచెప్పిరి. విద్యార్థులకును లులకును వరసరమరాగము పాచ్చువలెనని మన గోరుచున్నామనిరి. పాశ్చాత్యదేశముందు నిట్టి యును. చెప్పి పులికెట్టుకళాశాలయందు (వి యు న్ను వి. కళాశాలాధ్యక్ష క గురువులును కి మ్యులును తమకు మెత్తితో మొలగుటకు యిల్పించవలెను. ముందును నట్టిసమాజీయములగులేదు ఈ నన్నులక్ష్మీకారాయణగారు ప్రారంభించినవాడుగా ను. విద్యార్థులు కాస్తాభ్యసనముందు కలిగిదిలిగియుం ని పాచ్చురించిరి. కాత్రజ్ఞానము ముఖ్యము. క్రమచ య చాలవలన కాత్రజ్ఞానముమీద వాధారకడియన్న కొండపులు కేదాంతులనియు ప్రాశంబికవయముల యు హిందూదేశము కాత్రజ్ఞానమును మిక్కిలి నున్నదియు తాకమంతయు నిరీక్షిత హాస్యము చిద్రనిచెప్పిరి. అయినను రామరామ మందిరములు రాగలననియుచెప్పిరి. విద్యార్థులు కళాశాలను క రసాయనకాత్రమును వదలికేనుక తమ గురువు కాత్రమున కట్టకరీతులింగి-చిరో యల్లెయితలకు లింగియచు తమవిద్యుదోకముచేయవలెనని యువ జగదీశచంద్రుడును క్రపులచంద్రుడునుకంటి కాత్ర గనవిహరహూను తారక కాశపాలికు మొదలగు మండ హిందూదేశమునకు కొరువలేదనిచెప్పిరి. క్షులందఱికిని జనులు రావలెనని దీనించి. అంత యినినెను.

నూజవీడు ట్రస్టుకేసు

బెజవాడ జాయంటు మేజిస్ట్రేటుకోర్టు.

(మా పత్రిక విలేఖనని వద్దనుండి)

బెజవాడ మార్చి 4:- నూజవీడు ట్రస్టుకేసులో నే యు అడిటరు సాక్ష్యము లింగి ప్రారంభమై వారిట్లు చెప్పిరి.

16-12-1914 తేదీని రెడ్డిసూడెం గ్రామమును మద్ద యిలొని రు 4920-0-0 క్రియధనముక్రింద చెల్లించెను. తర్వా రావుపేట రాణిగారికి 49909-8-8 కావలి శంకరరావుగారికి 41000-0-0మును మద్దయ చెల్లించవలసివచ్చిట్లుగా ఆదస్తా నేజాలో నున్నది.

11-12-14 తేదీమొదలు 17-12-14 తేదీవరకు మద్ద యు స్వంతకాలలోగాని స్వంత బ్యాంకు లెక్కలలోగాని మద్దయగద్ద సాగువలకంటె ఎక్కువసామ్యు లేనేలేదు. ఈ లెక్కలలో ఎవరును దస్తావేజు దాఖలా శంకరరావుగారికి ఇచ్చిన రు 4920ల వద్ద వ్రాయబడియుండలేదు. కాని ఖాతా లో ఈవద్ద వ్రాయబడియున్నది. ఈ సామ్యు ఎవరునుండి వచ్చిందో అసంగతి వ్రాయబడియుండలేదు.

11-2-15 తేదీని మల్లిఖార్జునరావుగారు మద్దయకి తె య్యరాపాయలకు రసీదు ఇచ్చినారు. 10-2-15 తేదీన త నకు అవకలితోమిడినీల మట్టిట్లుగా ఆరసిదలో వ్రా సివారు.

10-2-15 తేదీని మూలము లెక్కలలోగాని, వీరుల క్షరము లెక్కలలోగాని ఎవరును 69 వేల మల్లిఖార్జున రావు గారికి ఇచ్చినట్లుల వ్రాయబడి యుండలేదు.

11-2-15 తేదీని మూలము లెక్కలలోనుండి 66 వేలు ను, వీరులక్షరము లెక్కలలోనుండి 18 వేలను మల్లిఖార్జున రావుగారికి ఇచ్చినట్లుల వ్రాయబడియున్నది.

11-2-15 మొదలు 27-2-15 తేదీవరకు మద్దయ స్వంత లెక్కలను బట్టి మద్దయవద్ద 5 వేల రూపాయలకంటె ఎం చినసామ్యు ఉండదు. ఈ స్వల్ప మొత్తముతో మద్దయ 94 వేలను మల్లిఖార్జున రావుగారికి అప్పుకు ఇచ్చియుండవలెను.

27-2-15 తేదీని మల్లిఖార్జున రావుగారు మద్దయపేర 94 వేల రూపాయలకు తాకట్టుదస్తావేజు వ్రాసిచ్చినారు. ఆతేదీని మద్రాసుబ్యాంకులో గవర్నరు మెంటుట్రెజురులో తా కట్టుగానుంచి మద్దయ 25 వేల అప్పువుచ్చుకొన్నాడు.

మద్దయ బ్యాంకి లెక్కలలోను, మద్దయ స్వంతకా లలోను నిలువకన్న సామ్యును మల్లిఖార్జున రావుగారికి అప్పు ఇచ్చుటకై మద్దయ వినియోగించలేదు.

రాజ్ కి మద్దయ అప్పుగావుచ్చుకొన్న 25 వేలతో మల్లిఖార్జున రావుగారికి 94 వేలను ఇచ్చియుండవలెను.

8-3-15 తేదీని మద్దయ స్వంతలెక్కల సన్నిటిలోని 4 వేలకంటె ఎక్కువ నిలువసామ్యులేదు.

ఆతేదీని బ్యాంకికారికి (25x5) 80 వేల రుణమును తీర్చినాడు.

తనలెక్కలలో కనవించుచున్న వాణుగువేల నిలువసామ్యుతో బ్యాంకువారికి ముప్పదివేలను మద్దయ చెల్లించియుండవలెను. మల్లిఖార్జునగారి కిచ్చినట్లుల నగదునున్న 94 వేల మద్దయ వద్దనే ఉన్నవని మనము అనుకొన్నకక్షమున ఈ ముప్పది వేలను మద్దయ బ్యాంకికారికి చెల్లించగలదు.

8-3-15, 4-3-15 తేదీలను ఈ వాడుకు 94 వేలపై చిల్లరలోనుండి బ్యాంకువారికి ముప్పదివేల చెల్లించగా ఇం కను 64 వేలపైచిల్లర మద్దయవద్ద నిలువ ఉండగలదు.

16-12-14 మొదలు 5-2-15 వరకు మద్దయ శంకరా వుగారికి ఏమియు ఇచ్చినట్లుగా లెక్కలేదు.

4-3-15 వరకు తర్వాతరావుపేట రాణిగారికిమీద ఏమి యునీయలేదు.

2-3-15 తేదీని మద్రాసు బ్యాంకుమీద మద్దయశంక రావుగారికి ఇరువై వేలకు హాండిచ్చినాడు. ఆతేదీనిమద్దా యపేర బ్యాంకులో అంతమొత్తము లేనేలేదు.

4-3-15 తేదీని 64 వేల బ్యాంకిలో మద్దయ జరుకట్టి వాడు.

ఆ తేదీని శంకరావుగారు హాండిచ్చి ఇరువై వేలకు మార్పుకొన్నాడు. ఈ హాండి మొత్తము పోగా మద్దయ పే ర బ్యాంకులో ఈ వాడుకు 44 వేలను వెంక వాడుకు రెండు వేలను వెంక 46 వేల పైచిల్లర నిలువ యుండెను.

8-3-15 తేదీని రాణిగారి పేర బ్యాంకు మీదికి 44 వే లకు హాండి వ్రాసివారు. (ఈ హాండిని రాణిగారు మార్పు కోలేదు) ఈ రెండు హాండిలు కలిపి 64 వేలు.

17-3-15 తేదీని శంకరావుగారి పేర బ్యాంకుమీదికి రెండువేలకు హాండిని వ్రాసివారు.

2-7-15 తేదీని శంకరరావుగారిపేర వెంకయసామ్యు లకు హాండి వ్రాసివారు.

9-7-15 తేదీనకు గాణిగారికి సామ్యుచ్చియుండలేదు

18-7-15 తేదీని బ్యాంకులో గవర్నరు మెంటు వరకీ ములు తరఖాపెట్టి, 40 వేలను మద్దయ అప్పువుచ్చుకొన్నా డు, ఆతేదీని బ్యాంకులో మల్లిఖార్జునరావు గారిపేర హాండి వ్రాసి 12 వేలు తరఫున సామ్యుకుండి పుచ్చుకొన్నాడు.

ఈమొదొండువేలను బ్యాంకులో వేయబడిన 64 వేల తొలూకు అయి ఉన్నది.

నేను బిరెసిహార్డు తయారుచేసినాను.

(ఆరెహార్డు కోర్టులో దాఖలుచేసికొంటి.)

ట్రస్టుతొలూకు చాలసామ్యు క్రష్టికద్ద రువరకుండుచు వచ్చినది.

రావిపాటి మహాలక్ష్మమ్మగారివద్ద, ట్రస్టుతొలూకు సామ్యు దాచబడుచువచ్చినది.

చాతుర్తి మల్లిఖార్జునరావు గారివద్ద 17-12-14 తేదీని రూ 400 లు దాచబడినది.

25-7-12 తేదీని రావిపాటి మహాలక్ష్మమ్మ గారికి నెల 1-కి నూటికి అర్ధరూపాయుండేకొ 5 వేల రూపాయలు అప్పు ఇచ్చిబడినది.

సాక్షి క్రాసురీతు జరుగలేదు.

8-6 తేదీకి తిరిగి వాయిదావేసిరి. అప్పుకు వారము రోజులు వరుసగ విచారణ జరుగును.

ఉపాధ్యాయ సంఘము

మదరాసు విశ్వవిద్యాలయ పరీక్షాసభ.

వైదాపేట ఉపాధ్యాయ కళాశాలయందలి ఉపా ధ్యాయసంఘముచారు నిన్న సాయంత్ర మొకభేదకేసిరి. అందు గౌరవనీయులకు జె. హెచ్. ప్రో. ను గౌర గ్రామిణాధిపత్యము వహించిరి. ప్రాజ్ఞులగు మదరాసు విశ్వవిద్యాలయ పరీక్షాసభాధ్యక్షులు గావించిరి.

ఉపవాక్యపఠము తరువీకకామంజుల బాలభాగ మపా ధ్యాయులుగా నుండియును, అప్పత్రియే యుక్తవృత్తి యుండు, దానవలననే దేశదేశం జేతగజగుడు ముయు, జెప్పిరి. దేశమున భావిసంబంధ యుపాధ్యాయుల సచ్చిలమును బట్టియు వారి కృజ్ఞతబట్టియు నుండును.

క్రస్తుతం హిందూదేశమునందు ఉపాధ్యాయుల లాక కద్దరిని స్థాపించుకొని దానియందు వా రాజబామ్యులకలె జరించుచున్నాడు. పిల్లలకు గొప్ప ముఖ్యాంశములు చెప్పి వారిని వ్రాసికోవలెను. పిల్లలకు వారిని కంఠపాఠముగాఁ జరుపుకొందురు ఇట్లుచేయుట నుంచినవికాదు. వారియింక గల గుప్తసేధాకై నున్నాధిపంజేయలయును గాని వారి కేవియో నాణుగుమక్కలు నేప్పి కంఠపాఠముచేయువలెనాద ను. ఇది క వై మొక కని. ఉపాధ్యాయుల కిప్పుల తో సమానస్థానమునకున్న భావించవలెను. ఇది మేనే వా భావముతోఁగలసిమెలసి సాధనముగాఁబని ద్రించుచుండలేదు. తలపాఠమునం దిచ్చు ముఖ్యముండవలెను. పిల్లలకు గవర్నకొట్టక తనకుఁదెలిసిన దంతె మొదలెప్పి ముండవలెను. అతఁడుకలిపిల దా నిజ్జిప్తి నుంచుచుకొనినగాని విద్యబాగుగాగలుగుటకలెను. పిల్లలకిదనముతోను, యోచనతో నువబుధున నుండవలెను కొని వానియొక్కజేరుకు లలయుచు నిజయు వలె నతఁకి కాచుచుండవలెను. దెబ్బకొయ్యెండ్ల క్రిందకు పాశ్చాత్యులదర్శ హిందూదేశమున ప్రారంభించినప్పుడు మొదలవు జీవకమును, యోచనలను బుద్ధి నెటింగి ప్రారంభించలేక కావునకలె ముత యుపాధ్యాయులు కొంచెము ప్రవృత్తి కడి క్షుల్గులు బుద్ధియోచ నతో నుబుధులనున్నదని తెలిసికొని వారితోఁగలసిమెలసి విద్యుదేవులను. అతఁడు ముఖము వద్దనే యువలంబించి విద్యునునువలెనలే నే నేప్పుల హానిలేను గ్రామమునందెనను బుద్ధియునునందెన వతఁడెల్లప్పుడును సమాధిప్పునికి వాటువకు చుండవలెను. అతఁడు గ్రామమున నుండితొలగిసిమెల యుండి వారి యొకవత్సమును, వరసర సాహిత్యమును, భాగ శుద్ధ్యునును బలవలయుండవలె. బాల్యముగా రనినటు ఇం కొకరికి దైవ ప్రేమను గూర్చి యుండవలెనుమిమే విద్య, ఇట్టి నహా గానము నువదేలిండుట కుపాధ్యాయులయందే దైవ ప్రేమ భావము ఉండవలెను.

గౌరవనీయులకు ప్రో. నుగారు నాల్గవ భారమునకు గ్రిందటి తరగతులయందు దంతుకు, దేశభావమునే బోధించుట నుంచినచెప్పి, సభయందు సమాజీమైన యుపాధ్యాయులు తమ వృత్తియందు నిరంతరము జనుము నొందెదడు గాన యిది దీనించి కథను చూసింది.

I

[illegible]

తోటకూర సుబ్బయ్య.

II

అంధ్రదేశ క్రిందభాండాగార క్రతివిధి ప్రహసనా
శాస్త్రమునందువారు 23వ తేది క్రింది యాంధ్రకర్తృక
యందు ప్రాశాదానిక కని వాదం వించిన యధిపతియ
యొకరి తలపెట్టినట్లు వాదము. మేనెల 15, 16 తేదీలలో
ఒకరు రావధానికకు ముందు 13, 14 తేదీలందు ఒక
వీరి వానిందువలన, ఉద్ధృతభాండాగార క్రతివిధి మహా
పక్షపు కిగిరినవాధిపతులుగా ప్రతి తేదీయ నేంకలరాము
రామలిలవానిగాని, జరించి రావయ్యకంటలుగానిగాని,
ఇ. నేంకలకంగారావు ఎ.-ఎ.-, గారిగాని యొప్పుకొనవల
వానిందునికల వారిందు. ఈ విధిగలనూడు వాంధ్రి
లోకవిభాగములీ వాని వారికి గురించి నేనుగ్రహయికలనీకయిక
నగ ముండెను. కాక్యక్రమవిధానమునూడు కలిసి యొకవాద్యక
కర్త యొనునూడు నా. రింధి-వో క్రేయవానికముగా నుండు.
గలకు.

చివ్రకుల అప్పయ్యకాశ్రి.

III

అంధ్రేశ్వరగ్రంథశాలదాగర ప్రతినిధులు వ్యవహారమునకు
 వచ్చి మి కత్తిరియందు ప్రకటించినవాలునుకావరినది.
 అంధ్రీయహాజరభాగివాడయియు, 8, 9, 10 తేదీలలో జనమును
 గమక గ్రంథశాలదాగర వద్దను 12-13 తేదీల కల్లూరునందు
 జరిగిన అంధ్రీకి ఆకామలముగ నుండును. కాష్ఠీయనధకు
 పోవువారుమాత్ర మెల్లూరునందు 12-13 తేదీలయల వారి 15 తేదీకి
 చెరుకకట్టయనవల పోవుటకు నిలుగా నుండును. కాష్ఠీ
 గ్రంథాలయల శిష్యుల అంధ్రీయహాజరభాగి వ్యవహారము చేయుటకు
 కష్టము అనిపించినట్లుట 12-13 తేదీలయందు జరిగిన యుక్త
 ముగా నుండును. ఈవిధముల అంధ్రీలో మొదట్ల వామచంద్ర
 కాశ్రమకులుగాని గాని, కల్లూరు మువ్వకారాయణరావు
 వంతులుగానిగా, వైకామ రాష్ట్రీజులలో పరిగలు కాశ్ర
 మకులు ఆనందరత్న, పి. శి. వేంకట రామారెడ్డి వేదము
 గావించిని సభాధిపతిగ నెన్నుకొనిన బొంబాయివల నాచరి
 ప్తియము.

బొక్కపాటి శేషగిరిరావు.

IV

శ్రీకృష్ణ ట్రాడింగ్ కంపెనీ.

1. **பொது** - பொதுமக்கள் அனைவரும் அறிந்திருக்கக்கூடிய செய்தி.

4 క లేది పాఠశాలకొరకునుండిగాని బయటనే. పెదన,
కత్తెరం, నూజకొ, గుడిబాడ, ఇండుకల్లి, ఉప్పలూరు
యెడలగు స్త్రీ మణిలకద్దలగుమొక గ్రామ
యెడలంకడను అడవిమీదనుతోనునుతో వారినిదొంగి,
వారిని వారిభార్యలను త్రున్నయాలలంకపురువునేసి, ఎ.వి.క్లాసు
లను లోలించుటలో నవంబరున, కల్లారయపులంకరికిని
వ్యాధియైన గొప్పనవంబును నొంగించివండులకు కల్లారయ
కులు వారిని మరణిలోబాంతుని రయకుల కుకారములను చేసి
పండుకుని నీడరిపాలవారొలను నూనుకుంకప్పరయలయం
కు రయకులు నీడయకు పాత్రుత్వనియు తమ క్రొత్తరా
వంకనములను తెలియజేసి.

మూలముగా రియస్ట్రేట్ కుచూచి మూడు సంవత్సరముల
లోనికి కనిపెట్టినట్లు స్పష్టమైన విధానమును నడుపుచు, తి
రుగా రాజధానికే ఇంతవచ్చు నుచూ కనబడినట్లు దయచేసి,
కయితు లెవరికి నుచూ నూతనములను చేయునట్లు, నర్యక్తులను
పొర్లియుచు దూరమున నంతోచుచుతో నీర్పొందిరి.
ప్రతీక్షించునట్లగు దయచేయునట్లు నుచూ, మిచ్చుచు పుక.

ఇంద్రుని ప్రజలు తోక గాఢము పెరిగినరాగము
 పుడియి, కృష్ణపక్షము.

దీని మోక్షమును కొన్ని విశిష్టమతస్థులతో నిదచింత
 పోతారు. వీరిస్థానమున దయచేయువారు వీరిని మార్గదర్శకు
 లుగా నైకొని, ప్రజలవిమర్శన నివారించి టూరింగు
 దొంచారిని మార్గదర్శకులుగా నైకొని ప్రజామోక్షమును బడ
 యుదురుగా?

దీనిపాఠమున ఇక్కడ, బక్కటుకోకవారున్నారు. ఏ రవి
వరకు కాకాబాబునుండి కృష్ణానల్లాలో, ఆసిస్టెంటుకలెక్టరు
జుబియూజుండి బల్లాయుక్క; ఉక్తమంత్తమారు కలిసియు
న్నాకనుట వాస్తవము. వ్రాసిన కాబాబుండి తీరవరభాగము
మొదలగు తిట్ల పనులుయలలో, తీర కలెక్టరుగానుండిన
కానుగంతునన, తొలితముదాకి ముదతేయ కాకవారు
యన్నారు.

కృష్ణాజిల్లా రైతు.

శ్రీకృష్ణుని నైశ్చల్యమును గూర్చి.

అయిన క్షేత్ర సామావేశనిపుకేసు.

పం. కృష్ణకృష్ణయ్య, ఎం. డి. గారు హాజరు
చాకిరి:-

[illegible]

అంగుళీకమునందును బ్రహ్మమునందునును సామాన్య
 నునునది యేదైనది నుకల్పమునను సామాన్యమునందును నుకల్పము
 నునునది యేదైనది నుకల్పమునను సామాన్యమునందును నుకల్పము
 నునునది యేదైనది నుకల్పమునను సామాన్యమునందును నుకల్పము

నామోక్షమును గానకొనిన యొక ముఖ్యమును కందిత
 గోమాధిపతియైతని బియ్యమును కళాశాలలో వారి
 ముఖ్యమును భోజియించు కనుమరి నిండుకలెనని కవివక్తను
 వారి కిచ్చినవనియుగా అట్లు భోజియించునా మోక్షమున
 నీయియిన కేవల మునుకనునాని నిర్వహించినది తెలుపు
 కంటే మునుకనునాని కేవల మునుకనునాని.

నాన నీవనగ్గి క్షేణిజాని అమూల్యక మెద్యకాని
నాగ్యవిశ్వాసాత్మకమును నీ నీయవ్యతు నిర్వర్తించుచున్న
తిగి ముండుగూని నిర్వర్తించినవని తెలుపుచున్నాను.

204 కం. పట్టిక } ఎం. కృష్ణ స్వామయ్యగారి ఎం.సి.
 తే. 7-8-1918 }

వృత్తాంత లేఖలు

నెలకాయ వార్తలు

[ఒక పిళ్ళకుని వద్దనుండి]

తెక్క-చ పుష్పక భాండాగారము.

ఈ భాగం దాగరము స్థాపించినది మొదలు పుస్తక
వాచితా లేకపోవుట గొప్ప లోపముగా గానంబడుచున్నది.
గ్రంథములు గద్య పద్య నాటక కరణలలో లేనది పాఠశాలకు
మిగుల గట్టచుగాచున్నది. ఇప్పుడు పుస్తకమును చేరుకు బట్టి
అంధగద్యముగా నుండనోవునని యేదని నొకగ్రంథమును దీసి
కొనిన నది సంస్కృతగ్రంథముగ కరిగిమించును. ఈలోపము
మన్నికసారి కల్పికామఖంబున మొదటియూ తదిధికారులగు
ప్రాగ్గోవిన్ యూనియన్ వారు ఏవోళ్ళమును పుచ్చుకొని
వండుట మిగుల చోద్యముగా నున్నది. ఇంకెటువైన ఈలోప
మును వారిచి దిడినా భిక్షుధియాయన్న పాఠశాలకు పుస్తక
ముల వివరణ గుసాధ్యమగునటులు జేయవలెనగాక.

శ్రీ జానోదయ శమాజిము

ఈ సమాజమువారు మహావీరరాత్రి కాలక్షేపముకొనకు
ఆరాత్రిచిత్తశాంతి నాటకమును రావుబహద్రుల రేఖలక్షి
నరసారెడ్డిగారి పురమందిరమున ప్రదర్శించిరి. ఎన్నటికె
పురుషముఖము నాటకవిముఖులైనను జనసామాన్యులు నాటక
మునుబాచి యానందించిరి. జానపదులకు విద్యగల ప్రభుయందు
నాటకప్రదర్శనములు మిగుల సహకారులు అంటెటను ఒప్పు
కొనబడు ఈ కాలమునందు, విద్యావంతులగువారు హాసవి
చేయుచు, నూతనోత్సాహముతో నిండియున్న యజననంఘ
మును మాపురక్రముఖులు ఆద్యతరు గాక యిం కొరు
యెన్నును.

మనస్సుబుకోర్పులు, కోర్కాయిలు.

మా పురమాన, ఒక జిల్లా కోర్టు, రెండు మున్సిబుకోర్టులు, ఒక గబుకోర్టు, ఒక దాని సమీపములో నొకటియున్నది. ప్రతి దినము నందఱుకొలది కక్షిదార్లు వ్యాజ్యములకొనుట కొర్టులకు వచ్చుచున్నారు. కాలమా నను ప్రదేశకొటి మలమలమాడు యెండకాలకు. ఇటువంటిదనుచుచున నీరంజిటి దామాకా కై ఒక్కకొరాయి ఉన్నది. అకొరాయినుండి సరగా ఏ మధ్యాహ్నము చిటికెనక్షత్రధారను ఉదయము ప్రవహించుచు, మన, వెక్కెనాయ వాడులు చునినెలకొన నీలర్లుగా నుండి యు. జనలయబ్బుందుకు కన్నులారగాంచియు వచిరె.కు కొరాయిను స్థాపించునుపాయ మారయక మిన్నకున్నారు, ఒహుఒనోపయోగమైన నీవినుయనును, టి. చిమా చునినెలకొనెటివారు తననంతవీరలూ (కృత్తి నీకొని పుష్కల జలవనతి) యేర్పాటు చేయ కొరచున్నారు.

౯౦౫ శా. రాయగుల మహాత్మ్యము.

శ్రీ రంగవాయక స్వామి వారి మహాత్మ్యము సమాపించుచున్నది. ఫాల్గుణ శుక్ర ౧౭ ౧౮ గడసేక. కల్లా నామము కిక్కిరియించి గుంపులుగుంపులుగా జవలు వచ్చునయియును సమాపించుచున్నది. తిత్తి వాల్లేశ్వరమ్మ ప్రతియూత్తిప్సయియొద్ద వానివానితో విశద్రవ్యమును సేకరించి బందరు ఆంధ్రవాతీకి కళాకాల కంపిత కొండకొండకు పురమువారు ఆ ఘనోద్దమునకు దోడ్పడిన వారగుదురు. దీనిని మమై మాపురగుండు గోఖలే యువజనబ్రాత్యంఘము వారు కల్గిద్దబూ? తేయవరుని కిక్కనించుచున్నాడు.

మదరాసు కార్పొరేషన్

శ్రీ పీఠ.

మదరాసు సిటీ మ్యూనిసిపాలిటీ 1904 సంవత్సరపు మూడవ బడ్జెట్ 2.0 లక్షలను ప్రకారము మురికినీటి పారుదలకు సంబంధించిన కనులను చేయుటకుగాను ఈ నెల 7 వ-తేదీ మంగళవారము నాటినుండియు కనక తెలియకరచబడు కర్యం తము బడ్జెట్ రాక పోకలకు వీలులేకుండగ పరశువాకమనందలి కండప్పు మొదలి హైరోడ్డునకును నుండరింపిల్ల రోడ్డునకును మధ్యనున్న ఆ భాగము సాలియన్స్ కోశెలపీధి మూయబడును.

మల్లినీకర్ అశ్వీను
 పెనుకొండపల్లి దీపాద్రి మండు
 6-8-16 మరణము.

జె. సి. మొలోని,
 ప్రసిద్ధి
 మదరాసు కార్పొరేషన్.

392

యందు మొంకకాలములో నుండియును చివ్వులేముగా
పరానువారు శక్తువుల ఆపకని వేటిరి. పరాను వేనకు రి
వ్వు వేనను జన్మములు పంపినను వారు పరానువారిని కడద
బాటకపోయిరి.

వివరములను క్రిందికి.

కృష్ణానదిలోని	2
విజయనగరము మహారాజాధారి కళాశాల, మాజీకు	
ట్రస్టు కేసు	3
జాబులు	4
పంగరాష్ట్రాధిపతి నిర్మాణసభ, స్థానిక వార్తలు	5
ప్రధాన వార్తలు	
యధము	6
చెన్నైలో వైద్యవరదము, బిల్లు	7
కృష్ణానదిలో	8
ఇంగ్లీషు కలెండరు	9-10
విశాఖ మహాసభాగ్రామము	
విజయనగరము	11-12

ఆంధ్రపత్రిక

1916 వ సం॥ మార్చి నెల 7 వ తేది

మంగళవారము.

యధము.

సర్వమంగళమున యధము వినుగువిరాళము లేకజరుగుచున్నది. ముఖ్యముగ వర్షానందమున సమర సంగతులను సాగుట సంభవించినది. జయభజయ ములుగల్గి యింప రాక యిరువారుల వారును ముందు వెనకలకు జొచ్చుచు పిరుతివియక పోరుసలుపు చున్నారు. జర్మనులు అఖండబలముల సీరంగము లోనికి ప్రోల్చి పాటుకుచున్నారు. వారు వ్యవధి వడిన ప్రజలసంఖ్యయే మూడువందల క్రిందటికి 135,000 లక్షలు లెక్కవేయబడినది. దినమునకు వారు 400,000 గుండ్లు వ్యయముచేయుచున్నారు. ఇంతటి నిశ్చయముతో మహాసాహసమున శత్రువు అనిచేయ నొందినప్పుడు మిత్రమండలి యవలీలగా నాతనిని ద్రుంచివేయగలుగు నని యాలోచించుట భ్రమకాకపోదు. అంతియే కాక జర్మనీ యంతటి జిత్తులమారి ఎదిరిన ప్రతిఘటనవలయుచో మరి ఎచ్చటనైనను నాతడు ప్రయత్నము నేయ నున్నాడా యనుటయు నాలోచించి కాని యధప్రస్థానమును నిర్ణయించుకొనరాదు. అందువలననే మిత్ర మండలి సేనానాయకులు వర్షను కడకు బలములను పుష్కలముగా జేర్చువారయ్యును నితర ప్రాంతములలో నేమాత్రమును తగ్గుదలలేని రీతిని ఏర్పాటులుచేసికొన నలసినవారై నారు. అంతే కాక శత్రువు వేలకొలదిపై న్యాయుల నొడ్డుచు నష్టమున కాపాటేయేనియే వెనుదీయక పోరుచున్నను ఆతనిబల మట్టి దండుగదండుగముల బడియే నశించును గాక యని మిత్రమండలివారు నిశ్చలమున నులై కొలదిపాటి యెదుగుట లవసరములైనను నేనుదీయక ప్రవర్తించుచున్నారు. మనసేనానాయకులు జర్మనీయొక్క బలమెంతో సమర్థతమయినంగాని ఒక్కయంగుళము యధభూమిని కడలరాదని కట్టిచేసికొనినట్లు కానవచ్చుచున్నది. ఎవనిప్రేరితే నానికన్న పొడిపీచుట యడలోక్తి వినినరాణి జనరంజితోగారి యధనీతి కర్థము కాక గాదు. అయిన జర్మనీ తనకన్న తాను పొడుచును సంతటి బుద్ధివీహితతో మెలగుచున్నదియోను శ్రేష్ఠ చదువరులకు తట్టకపోదు. జర్మనీ ద్వనాయకులు మిక్కిలి చాకచక్యములోనే

పని చేయుచున్నారు. అందులకు సందియమేమియు లేదు. యధ సందర్భమున రెండు విధములగు సమస్యలు పొడగట్టు ననుట మాత్రము జ్ఞాపకముంచుకొనవలెను. సమరసమస్య లొకతెగ; వీనిని పక్కముగా నడుపుటకు సవసరమున రాజకీయ సమస్యలు రెండవతెగ. నేటి వర్షనుయధపువంటి ఉపయోగము లీరెండవ విభాగము క్రిందికి రాదగియున్నవి. జర్మనీ యధనాయకులు, కెయిజరు గారి మహామంత్రోచ్చారణములకు బద్ధులై జర్మనీ ప్రజను సంతృప్తిపరచు నుద్దేశమున, నటుప్రాకి ఇటుప్రాకి, అలజయించినట్లుకానవచ్చి ఇటజయించినట్లుకానవచ్చి, ఇదెవ్వర్థ విజయము అదెవ్వర్థవిజయము, యధము నేమముగిసె, రేపుముగియు, ఈజిప్టుదొరకు, ఇండియాదొరకు, నని పలువిధముల జర్మనులనోరూరించి తుడకేమియుకరణగానక వేల కొలదిపైళ్ల పైన్యప్రస్థానము దిక్కు రిత్తమాపులు చూడవలసినవారై నారు. తూర్పున రుష్యావిజయములును మిత్రమండలి జాగ్రత్తయు జర్మనీయాట సాగనీయక పోవునప్పటికి సహజముగానే జర్మనీ ప్రజ పడమటిరంగమున నెదుటికందకములలో బలములు మిత్రమండలికి పెట్టనిగోడలై యుండగా మననాయకు లీవైదొండయాత్రలపాలై మనలను పీల్చి పిల్చి చేయుచున్నారను సంతృప్తి సంది యుండు రనుటకు సందియములేదు ఇదియు, మే మిదివరకు చెప్పిన రీతిని జర్మనీ రాకుమారుడు వర్షనువద్ద నొందిన పరాభవావలపు మిణుగురులును, వర్షనునకు కలదను ప్రాముఖ్యమును, నేటి వర్షను యధమునకు జర్మనీ నాయకులను పురి కొల్చి యుండవలెను. కెయిజరు ప్రజల ఆభిప్రాయముల నింత మన్నించునా యందుచేని ఇది సంతృప్తారంభమనియుముందునకు యధము జరుగవలయునట్లైన ద్రవ్యము ప్రజలనుండి అప్పులు గాను పొచ్చుచున్నుగాను సంపాదించుటకు నడననియును నర్పించుకొనినచో నాసాదియము తీరి పోనువు. నిజముగా వర్షను పడునేని జర్మనీ ప్రజ మిక్కిలి ఆనందపరవశులు కాకమానరు. తటస్థ రాష్ట్రములలో గూడ దీనిఫలము కొంత కానరాకపోదు. జర్మను చక్రవర్తి ఆ విజయమును గొని మహాత్పహాసముచేసి శోకపుగండ్ల నింకొకవర్షాయము గప్ప బ్రతుక్కింపక యుండడు. వర్షును పడునాడే నావికావిజయము గూడ సంపాదించవలెనని ప్రహ్లాదువరాజు హెచ్చి నావికాధిపతిగా నియమితుడై యున్నాడట. ఈరెండును దున్నాస్యములే. అందులో రెండవది మనము చెప్పగలిగినంతవరకును సాధ్యమనియుగూడ జెప్పవచ్చును. ఇప్పటికింకను జర్మను నౌకాదళము లెచ్చట ఊరబడియున్నచో మన మెరుంగము. బాల్టిక్కుసముద్రమునుండి బయటికివచ్చు చిహ్నములును కానరా లేదు. మిత్రమండలి బలముల కెరుగుట కేవల యొక కొన్ని ఎన్నడో బయలుదేర వచ్చును గాబోలు. వర్షును కూడ సంత యలతిగా లోబడునట్లు కానరా లేదు. ఫ్రెంచి బలములు లవసరమగు నేని వర్షునును వదలుటకు సిద్ధముగానే యుండును. ఏలయన యధారంభమునవర్షునునకుండినప్రాముఖ్యము నేటిదినము దానికిలేదు. ఆనాడు ఫ్రెంచి బలములు సిద్ధపడియుండలేదు. శత్రువు పడమటమారక

వైపునకు ఫ్రెంచి సైన్యములను వెంటాడుచుకొని వచ్చుచుండెను. తూర్పునెదిరి వర్షుకోట నిలువ గలుగకపోయి యుండునేని ఈవైపునను పడమట వలెనే శత్రువు విజృంభించి యుండును. రెండువైపులను గట్టిగా నొక్కబడినప్పుడు ఫ్రాంసుగతి ఏమై యుండునో ఇప్పుడాలోచింప బనిలేదు. అది యప్పటిపరిస్థితి. నేడన్ననో ఫ్రాంసు బలపడినది. మిత్రమండలివారు మాదేశమునకు బాగుగా సమకూరియున్నది ఫ్రెంచి సైన్యములు తమ బ్రిటిషు సహాయకులతో కల్పిమునున సముద్రము మొదలు తూర్పున వర్షునువరకును గట్టిపడి సంతోషోపాయములను సిద్ధముచేసికొని సమయము దొరకునేని అవసరమందునకు దిగుటకుంగూడ సేర్పాటులొనర్చుకొని సంతృప్తముల పొడుపున నడయులై నిలిచి యున్నారు. కావున వర్షుకాకవేళ శత్రువుచే జిక్కినను శత్రువునకు రాజకీయముగా మహా లాభము కావచ్చునుగాని ఫ్రాంసునకు గొప్పరాజకీయనష్టముగాని సమరనష్టము కాని కాబాలదు. ఫ్రెంచివారున కొంతవంకరకడిన పడవచ్చును. కాని ఆమట్టుకైనను జరుగునా యనుట యాలోచింప దగియున్నది. జర్మనీబలముల దాడి తప్పించుకొనుటకు మిత్రమండలి బలములు మూడుపైళ్లు నుమారు ఒడిగె నని ఇదివరకు ప్రాసితిమి. నాటికిని నేటికిని మాఖ్యపుపట్టులతో శత్రువునకు ననుకూలమగు మార్చేమియు దొరవలేదు. నాడు శత్రు సైనికులు 1000 మంది దునామంటు గ్రామమును ఫ్రెంచివారినుండి నాచికొనిరి. అటుపిదప ఫ్రెంచివారు మరల ఎదురుపడచి ఆ గ్రామములో నొక భాగమును స్వాధీనముచేసికొని ఆ 500 శత్రు సైన్యముల చుట్టును తమ సైన్యములతో ప్రహరీవలె చుట్టుకొనిరి. ఈ చుట్టిన వ్యూహమును దక్షింపుటకే ఆవల ఈవల జర్మనులు మిడుతలదండువలె ఏతెంచి మిత్రమండలిపై బడుచు మడయుచున్నారు. ఇప్పటి కేమియు లాభముకలిగిట్లు కానరాదు. నేటి వార్తలలో కొకదానియందు ఫ్రెంచివారు మెలికొట్టు మ్యూసులమధ్యన వెరుకకు నొదిగినారని యుండుటను చదివి భ్రమింపరాదు. దునామంటు మ్యూసునదితూర్పున నున్నది మెలికొట్టు ఉత్తరముగా నదికి పడమట నుండుటచే వచ్చుటి ఫ్రెంచి సైన్యములవలన దక్షిణమునకు నుండు దునామంటుతో సంబంధముంచుకొనుటకై కొలదిగా దక్షిణమున కొదిగినది యని యర్థము చేసికొనవలెను. దునామంటును ఆ ప్రాంతములును వర్షునకంటె నెత్తు ప్రదేశములు. ఈ ప్రదేశములనుండి వర్షునుపై గుండ్లచురపుట యనిన జర్మనీవారు దునామంటులోని తమ సైన్యములను విధ్వంసముచేసికొనుట యగును. ఈ కారణముకూడ నీవైపున యధము కొంతవరకు స్థాయి పొగుటకు తోడ్పడుండును. దునామంటు ప్రదేశములకై జర్మనులు లక్షల కొలది ప్రజ నాహూతి చేయుచుండుటయు వర్షునుపై సులభముగా గుండ్లవర్షము కురిపించవచ్చుననియే కావచ్చును. ఫలమేమియగునో యిప్పుడే చెప్పటకు రాదుగాని ఈ స్థానిక సమరమున నేమి ఫలముకలిగినను ఆఫలము ఫ్రాంసును కదల్చగలదనుట మాత్రము కల్ల.

చెన్నపురి వైద్యపరిషదము.

రాష్ట్రసాహెబులు కలవల రామానుజం కన్ననుపెట్టిగాడు తిరువల్లిక్కేలో ధర్మాయుర్వేద వైద్యశాల నేర్పరచుటయు ఆవైద్యశాలకు ఎం. కృష్ణస్వామయ్యులు ఎం. డి. గారు కార్యనిర్వాహకులుగా నుండుటయు, అందులకు చెన్నపురి వైద్య పరిషదమువారు అయ్యునుగాని పరిషదమునండి తీసివేయ బ్రయత్నించుటయు అశుభముగాను శ్రీ గవర్నరుగారికి విజ్ఞాపన మంపుకొనగ పరిషదము వారు చేసినచర్య శాసనవ్యతిరేకముగ నున్నదను కారణమున శ్రీవారు పరిషదమువారి యుత్తరువును రద్దపరచుటయు మాచదువరు తెలిగియే యున్నారు. ఆయుర్వేద యానానీవైద్యవిధానముల యభివృద్ధికి పరిషదమువారిచర్య భంగకర మని దేశీయులందరును ఘోషించిరి. కత్రికలన్నియును వ్రాసెను. చెన్నపురిలో జరిగిన పౌరజన మహాసభయందును ఆయుర్వేదమహాసమ్మేళనము నందును పరిషదమువారి చర్య తీవ్రముగ ఖండింపబడినది. ఏనికి పిదపబుట్టిన ప్రభుత్వాజ్ఞ వట్టిసాంకేతిక కారణముమీదనే యాధారపడినందున తృప్తి కలుగకుండనది కాని చివరకు పర్యవసానము పరిషదమువారి మూలముగనే యనుకూల మైనదని నేడు వ్రాయ గలుగుటకు చాల సంతసించుచున్నాము. దీనినిగూర్చి ఎం. కృష్ణస్వామయ్యులు ఎం. డి. గారు మాకు వ్రాసిన లేఖ సినెంచికయిందే వేరొకచో ప్రకటించితిమి. ఆయుర్వేదవైద్యశాలయందు స్వయముగ వైద్యముచేయుట లేదనియు చేయదలంపలేదనియు కార్యనిర్వాహకత్వమును మాత్రమే పూనితి ననియు అయ్యునుగాని నామ నుడివిన రీతినే నిన్నును నుడువగ పరిషదమువారి రంగీకరించిరి. దీనివలన కార్యనిర్వాహకము నేరముపాదని ధ్రువపడినది. మరియు నమోదు చేయుచుకొనిన మరియొక వైద్యుడు పండిత గోపాలాచార్యులవారి ఆయుర్వేదకళాశాలలో శారీర శాస్త్రమునుబోధించుట కనుమతి నొసంగవలె నని పరిషదమువారిని కోరగా వారందులకు గూడ సభ్యులెరము చెప్పలేదు. కాన ఆంగ్లవిధానజ్ఞులగు వైద్యులు ఆయుర్వేదకళాశాలలో బోధకులుగ నుండుట గూడ నవరాధము గాదని స్థిరపడినది. ప్రధానమగు నామావరణపదమును నిర్వచించుటలో గూడ చెన్నపురి వైద్యపరిషదమువారు ఆంగ్లదేశవైద్య పరిషదమువారి నిర్వచనమునే అనుసరించుటకు నిశ్చయించుటవలన మిక్కిలి శ్లాఘనీయులైరి. ఇట్లు పరిషదమువారు తొల్లింటి ప్రాస్పెక్టివ్ని వదలి యుదారభావమును నూదించుట సంకల్పప్రపదము. ఆయుర్వేద యానానీవైద్యవిధానముల యభివృద్ధి కెంతయు ప్రోత్సాహకరము. ఇటులనే అన్ని విషయములయందును ఆయుర్వేద యానానీ ఆంగ్లవైద్య విధానజ్ఞులు సహకారులై అన్నివిధానములను సమగ్రముల నొనరింతురని నమ్మదము.

ఇంగ్లండులో సుఖవ్యాధులు.

ఇంగ్లండులో సుఖవ్యాధులు పెరిగిపోయి, జనులదార్ధ్యమును క్షీణింపజేయుచుండుటచే సంగతి శుభవృత్తులను విచారించి తన్ని కారణమార్గమును తెలుపుటకు పంచాయితీసభ యేర్పాటు చేయబడినది. వారు తమ విచారణను ముగించి పోర్టు ప్రకటించిరి. సుఖవ్యాధిపీడితులు తమతమ శరీరములను

పూర్తిగ పరీక్షచేయుచుకొని వివాహముచేసికొను స్థితియందుండినగాని పెండ్లియాడ నియ్యకూడదనియు దానికి కృతీరేకముగ పెండ్లిచేసికొనవారిని శాసనమేల్కొనగ ఖండించుటయనియు పంచాయితీవారు తీవ్రమైన సిఫార్సులనుచేసిరి. సుఖవ్యాధులచే బాధపడువారు వివాహమున కనర్హులను మాత్రమును దొరతనమువారు గ్రహించి తమ శాసనము నేర్పరచుటలసివది, పంచాయితీ సంఘమువారు కోరుచున్నార. ఈ తర్కమును పూర్తిగ తిరస్కరింపగలిగినను రోగులు వివాహము యొక్క లాభానియు వారికి పిల్లలనియ్యకూడదనియు ముఖములపూర్వమే కాసింపిరి. దంతకుల యాశ్చర్యమునట్టి సంతానముయొక్క దేవాదార్ధ్యముండును. ప్రిజలు రోగులకు పాలకుమన్నపుడు, బాల్మిలములు కాలక్రియమున క్షీణించును. అట్టిసందర్భములో నిత్య ఔషధాగ్నిత్రవడిన మందులనుతెలిసి తద్వారా జీవించుటకు అంతకుంపిరి. తనిచట్టులులు పూర్వాత్ములు చేసికొనుచుండ ముఖములు చేసినవానినైను శాసనముగా నిష్పాదుకులనిర్బంధి పరిచేయుటకు మనకు స్వాధీనము లేకపోవును న్నది. ఇందుకు కారణము మనకు స్వపరిపాలన లేకపోవుటయు సుసభ్యులు మతసాంఘిక విషయములలో తాటస్థులయగుటయు నై యున్నది. పత్రికార మెప్పుడుకలుగునో ఉదార ప్రభువులే చెప్పవలసియున్నారు.

హార్డింగుహత్య.

హార్డింగుగారి హత్యకుగురించి ఆంగ్ల రాజ్యాంగసభలో గత. జూలైను గారు ప్రశ్నించగ సంగతిసందర్భములు పూర్తిగ తెలియలేదని చాంబెల్లుగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. లండను నుండి మనకువచ్చిన రుతిచార్తనుబట్టి, ఏ కారణమువలన హత్య జరిగినదియు, నక్కడివారికి తెలిసియుండలేదని తెలుస్తున్నది. సర్వసాధారణముగ నీయనండి మనకు, మనశ్శక్తియనండి నీయనను రైటుకంపెనీవారే సమాచారములనుకంపుటకు. వీరికంటె మరియొక యేర్పాటులేదు. తక్కిన శాస్త్రాసంఘములేని ఇబ్బందులు తెలిసినవారికి కేరలము హత్యజరిగిన సమాచారమునుమాత్రమే కంటి, తక్కిన వివరములవిషయమై రైటుకు డిరెక్టరుకు వింతగనకడదు. ప్రాత్యక్షకారణములు తెలియక పోవుటవలన ఆంగ్లేయప్రజలు తోచిన యూహలను పెంచుకొను నవకాళి కలుగుననుటకు సందియములేదు. వారికి నిజము నిలకడమిద తెలియకమాను. కాని మనకు శుభంధించిన మాఖ్యవిషయములలో వివరములన్నిటిని, పూనగ్రుచ్చి నట్లు ఆంగ్లేయులకు తెలువక సుదగ్గముగ చెప్పబడెను, లేక మూటాడక యూహకుండుటయో రైటుకంపెనీకి అలవాటై పోయినది. ఇట్టి యలవాటును మాన్పుటకు ఇచ్చట మనమును అచ్చట మనమిరువురం పురేయుట యత్నావశ్యకము.

మలోజా స్తీమరు - బొంబాయి ప్రయాణికులు.

మలోజా స్తీమరుమీద బొంబాయికి కమ్మయండిక వారిలో కృష్ణమైన బ్రహ్మాండీకుల బాలితును నిన్నటి కృతీకయందు చుట్టించితిమి. ఆ దురదృష్ట వంతులలో 18వురు చనిపోయిరి. మన ప్రాజెక్టు శ్వాసమూర్తి ఓల్టస్టియగు దానిమీద ప్రయాణముచేసినవారిలో నొకరని ఇద్దరలో ప్రకటించిరి. వైశాఖగ్రహమువలన వీరి ప్రయాణములేవండే తప్పించుకొని రనియే నిన్నటి బాలితులవలన కృత్తమగుచున్నది. అయినను ఇంతకరకు మాధి కర్తమానము రాలేదనియే చెప్పవలసి యున్నాము.

ప్రెలిజాండు ముట్టడి.

లండను మార్చి 4.—ప్రెలిజాండుమీద ఏభవ్వకుండా ఏజెండాపిరావ తిక కిటుల తెలియబడినది. ప్రెలిజాండునకు తక్కిన దేశమునండి రాకపోకలు పూర్తిగా కాగిపోయినవి. బల్లనముద్రమునండి రిస్కవారి యధనాకలును పూర్తిగామనండి నేనలను ప్రెలిజాండును మట్టుకుట్టినవి. అచటి క్రమరక్షక వైస్యము క్షీణించి 10వేల సంఖ్యకుకచ్చింది. వారి శాసనరహితమును ఆయంధ సామ్రాజ్యము లేవు. ప్రజలిది వరకే పారిపోయిరి. పారిసీకమందలి తురుష్కుల కుత్తరప్రత్యుత్తరము లాగింయిని మెసపొటేమియాలోని తురుష్కులకునూడే ట్రికలియే పట్టుకున్నది. వెంటనే సహాయము పంపవలెనని వాన డెటెగ్ట్టుగాను తెలిపిన ప్రాసిరి.

ఇటలీవారి భావము.

లండను మార్చి 6.—ఇటలీ వారింతలో జర్మనులవై యుద్ధమును ప్రకటించుట జనగభోమ. ప్రస్తుతము విదేశీవ్యాపారములను చర్చించుట కడవగాదని మంత్రిగారు నుడివిరి.

స్థానిక వార్తలు

వ్యాపతి సుబ్బరావు పంతులుగారు.—నిన్నటి రాత్రి వ్యాపతి సుబ్బరావుపంతులుగారు ముంపురకు వెళ్లిరి.

కురుపారాజుగారు.—కురుపారాజుగారు నిన్నటి దివము వాల్తేనండి స్వస్థమైనవకు ప్రయాణమునట్లు వెలియవచ్చినది.

వామలపాడు జమీందారు గారే.—వామలపాడు జమీందారుగారు గోదావరజిల్లానుండి తేటిమొదలయి మదరాసుకువచ్చిరి.

తంత్రి వార్తాలయము వారి ప్రకటన.—కరాచిద్ద తీగలుతెగిపోయి నందువలన వాన్ రాజుకు మెద పాటోమియూటను, తంత్రివార్తాలయాల నాలవ్యయగ చేయను.

కొల్లింగోడు రాజుగారు.—కొల్లింగోడు కను జేరరాజుగారును వారి పుత్రకము. సోదరులు, మరిగొందరును నిన్నటి దివము పునహతు వెళ్లిరి. వారు బొంబాయి, ఢిల్లీ, కాకి, బరొడ పట్టణములను చూచి మదరాసు చేరెదరు.

ముగ్గురిలొస సభ.—ఈ నెల 14వ తేదీ ముగ్గురవారు సాయంత్రము 5-80 గంటలకు పిళ్ళుపూర్వము దక్షిణహిందూదేశ వ్యాపార సంఘమువారి క్రీడాభూమి యందు వైసమాజమువారి వీల్వర్ జూబిలి మహోత్సవము జరుగబడును.

హైందవపాఠశాల సారస్వత సంఘము ప్రెస్టి కేజీ.—ఈనెత్తరము తరీతు బోవునట్టి క్షాత్రుల వైసల్ విద్యార్థుల, ఉడయోగార్థము వైసంఘమువారి యాజమాన్యముక్రింద నేడు మొదలుకొని సింగరాచాని భవనము, ఉడవ్యాసములు జరుగును.

గోయ్ క్యాటోలిక్ చర్చినుండి విగ్రహమును దొంగిలించుట.—గత వారములో గోయ్ క్యాటోలిక్ చర్చిలోనుండి యొక విగ్రహమును దొంగిలించి లార్డు స్వామి అనువానికి, ఎగూరు పోలీసుకోర్టులో నిన్న గా జధాని మేజిస్ట్రేటు గారు గి మానములు కలిగింకము విధించిరి.

జూదపుహమును సోదామూచుట.—ఈ నెల 4 వ తేదీ రాత్రి బార్డిటపుక్ ముత్తామేటలో 159 నెంబరు గృహమున కొందరు జూదముచున్నట్లు తెలియగానాన పోలీసు ఇన్ స్పెక్టర్లు ఇ. ఆర్. యూ.ఎ.గారును, సబ్ ఇన్ స్పెక్టర్లు గోవిందస్వామి వారామణస్వామి విల్లెగార్లును, అచ్చటికివెళ్లి, గృహములనువలసి, బస్సులో అనువానిని, ము 5 గురిని పట్టుకొనిరి. ఆకేను నిన్నటిదినము బార్డిటపుక్ రాజధాని మేజిస్ట్రేటు ఖాజాసాహెబ్జీ బిజుల్లా సాహెబ్ గారు విచారణచేసి మొదటివానికి రు 15 అను, రెక్కినవారికి రు 25 ల వంతును శిక్షవిధించిరి.

వెర్దెయ్యుద్ధము.

లండను మార్చి 4.—పారిసు విశేష ప్రెస్సుపత్రిక కిటులవచ్చిను. ఈజరు యుద్ధమున కలిగింత జనవృత్తు వెర్దెయ్యుద్ధములగుటలేదు. ఇండ్ల యావరణములోనికి శత్రువులు దురణము నలక్ష్యముచేసి చొచ్చుకొని కమ్ముటలేదు. ఆగంభింపబడి సంగరములు చాలవైపులయితో ముగింపుకుమన్నవి గాని నైనిఖలు సంఖ్యలలమున శత్రువుల మాపుమాపుటకు గడంకుటలేదు. జర్మనులు తలపడుటలో ఇద్దరకు చొచ్చు రంగమున తమనైనిఖలను బలియిచ్చివలసినిచట నిన్నుటలేదు వరానునేనలో ప్రారంభము 80 వేలమంది మాత్రమే నామై మేమెలలో ఆట్రోయినులో మదసిన వరాను వెర్దెయ్యు సంఖ్యలే మొత్తము చాల తక్కువ. జర్మను సేనలో 120 వేల మందియో 150 వేలమందియో మదసినయందును.

లండను మార్చి 6.—మరియొక సారి తలపడుటకు జర్మనులు మూహలక్ష్య మందిరి యొక సుకుచిత్రస్థానమున చేర్చిరి.

భారతీయ వర్తకోద్యమము.

సంగ్రహమున భారతీయ వర్తకోద్యమము సాధారణముగ బ్రిటిషు సామ్రాజ్య వర్తకోద్యమముల ననుసరించుట సహజము. మిక్కిలివందలివారి వివిధసంబంధములననుసరించి బ్రిటిషు సామ్రాజ్యోద్యమములు ఏర్పరచబడవలసి యున్నవి. అయినను భారతీయ వర్తకోద్యమ వద్దటి నిపుటిండి విశేషముగ నేర్పరచబడునట్లు గుఱవకు మన యోద్యమము చెదగలదు. హిందూదేశమునందునుగల యూరోపియను వ్యాపారులను, వివిధవర్తక సంఘములవారును తగినవర్తకుల నేర్పరచుటయందు మాకు తోడ్పడవచ్చును. సంగ్రహమునంతయును మన మనుసరింపవలయు ముఖ్యవర్తకులలో మాకు దోచి:వాని నీక్రింద నుడవారించుచున్నాము.-(1) రాజకీయార్థిక కారణాంతరములవలన బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునందలి వివిధదేశముల నాను ఆ సామ్రాజ్యమునందలి దేశములనుండి వచ్చిన వస్తువుల నే ఉపయోగించుకొనవలయును. (2) సామ్రాజ్య శక్తిక ప్రాప్త్యములకుగాని సామ్రాజ్యమును వివిధకార్యాలయములకుగాని వలయు వస్తువులను సాధ్యమగునంతరకు సామ్రాజ్యమునండి యుత్పత్తిచేయవలయును (3) సామ్రాజ్యమునందు దొరకని వస్తువులకు పన్నుల విధించవలయును. మనకు తటస్థముగా నున్న దేశమువారికి స్వల్పముగను, ఆస్త్రియనులకు మిక్కిలి అధికముగను, జర్మనీవారికి అంతకన్న అధికముగను పన్నును విధించవలయును. (4) మనకు వలయు వస్తువులు తటస్థములనుండి రావలయునని మనశ్చేయం దభిమానముగల వారికి తక్కువ పన్నులు విధించవలయును. ఆ సంగతులను మన దభిమానముగల వలండు దేశమునకు శత్రువృత్తినివారించునట్లు దేశమునకు పన్ను తక్కువగా నుండవలయును. (5) సామ్రాజ్యమునందలి దేశములలో వచ్చు బహుస్వల్పముగా నుండవలయును. సామ్రాజ్యమునందొక దేశము తద్దేశమునొక సరకు అభివృద్ధికి రావలయునని యుద్దేశించినయెడలను సరకుపైని ఆదేశము సాధారణముగ పన్నును విధింప వధికార మొనగవలెను.

ఈవర్తకుల ననుసరించుటకు ఉదాహరణముగా ఇండియా చేయవలయునని సంగ్రహముగా చూపించెదము. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునందలి ఇతరదేశములనుండి వస్తువులపై బహుస్వల్పముగ పన్ను వేయవలయును. ఈదేశమును అభివృద్ధికాగోచరించువస్తువులపై మిత్రమండలివారివస్తువులకన్న కొంచెము తక్కువగను తక్కిన సరకులకన్న కొంచెముధికముగనుపన్ను విధించవలయును. ఆ పన్ను మిక్కిలివందలివారికన్న తటస్థదేశముల కిండుక అధికముగను, ఆస్త్రియాదేశములకు కంతకన్న అధికముగను, జర్మనీవారికి మిక్కిలి అధికముగను విధింపవలయును. ఇండియాను దిగుమతియగు సరకుసంగతి చూడుము. 1913-14 సంవత్సరముందు హిందూదేశములోనికి దిగుమతియైన వస్తువు విలువ 12,21,85,000 సావరములు. ఇందుసామ్రాజ్యమునందలి వివిధదేశములనుండి వచ్చిన సరకువిలువ 7,80 లక్షలు క్రొత్త వర్తకుల ప్రికారము ఈసరకుపై బహు స్వల్పముగ పన్ను మాత్రముండవలయును. తెలియము పా. 30 లక్షల సావరములు, పరానుదేశము పా. 17½ లక్షలు, ఇటలీ పా 15 లక్షలు, రష్యాలోకూడ పనికి కొంచెము పన్నులు విధింపవలయును. వ్యతేక తరీకీతుల వశింపజేయు నుంకించు జపాను పరిశ్రమల నేకముకలవుగావున జపాను వస్తువులపై హిందూదేశవిరాళముగు పన్నుల విధింపవలయును. ఈవస్తువులకునుగా సామ్రాజ్యమునందలి ఇతరదేశములలో పన్నులమిక్కిలి తగ్గించునట్టి యేర్పాటులజేసి కొనవలయును. జపానువారి స్త్రీలను నపేక్షించుముగావున నిమాత్రపు మోగులజేయవలసియున్నది. తక్కిన తటస్థదేశముల సరకులపై వేదేశములకన్న కొంచెముధికముగాపన్ను విధింపవలయును. అందుముఖ్యమైనది సంయుక్తరాష్ట్రములు 30 లక్షల సావరములు ఆంగ్లానుననీ జర్మనీఆస్త్రియాలు వన్న ధికముగాజేయవలయును. జర్మనీనుండివచ్చిన వస్తువు విస్తారముగా గృహింపబడుచుండెను 1904-05 సంవత్సరమునకు జర్మనీ నుండి దిగుమతియైనది 25 లక్షల సావరములు 1913-14 సంవత్సరమునకు పా 85 లక్షలు జర్మనీనుండి వస్తువులలో జనులభోజనపువస్తువుల విస్తారముగావచ్చుచున్నవి. ఇదియుఖ్యముగా జర్మనీవారి పట్టుదల శత్రుయత్నమువలన గలుగుచున్నది. ఒకవైద్యసంఘమువారిని ముండిదుకొని వెళుననుండి ఆనేకసంఘములవారు దానిపేరున పనిచేయుచున్నారై మేముదనా రించినవర్తికారముచేసిన ఈజర్మనుల వర్తక సంఘము. దిగుమతులు బహుక్షణదేశము రాగలవు. ఇంగ్లాండులోకూడ నిట్టిభావ

మునే గలిగియుండిన జర్మనీకంతయుని వస్తువు కాగలదు. లో మావస్తువుల తరువాత జర్మనీ దిగుమతి వస్తువులలో పెద్దది ప్రిత్రియను, దీనిమీదగూడ పన్నుధికము వేయవలెను. ఆస్త్రియానుండి ఇండియాకువచ్చిన వస్తువులలో (1913-14 సం॥) వంచవార 9,22,000 సావరములు; గాజుసామాను 5,82,000 సావరములు; మొత్తముమీద వచ్చిన వస్తువులు 30 లక్షల సావరములు గాజుసామాను వలయునంత ఇంగ్లాండునుండి రాగలదు. ఆస్త్రియానుండి వచ్చెడి ఇతరవస్తువు లేనియు సంత ముఖ్యమైనవికావు. ఎగుమతులసంగతి నిండుక విచారించుము. సంవత్సరమునకు హిందూదేశము 1,660 లక్షల సావరముల విలువగల వస్తువుల నెగుమతిచేయుచున్నది. అందు ఇంగ్లాండునకు 380 లక్షల సావరములు శత్రుదేశములలో (యొద్దమునకు భూగర్భము) ఆస్త్రియాకు 15 లక్షల సా. జర్మనీకి 45 లక్షల సా. జపాను పోవుచుండెను. జపాను ఎగుమతిలో ఇండియానుండి ఇంగ్లాండునకు 80 లక్షల సా.ల బహుశము సరకు పోవుచున్నది. మిత్రమండలికి 20 లక్షల సా.ల విలువగల సరకు పోవుచున్నది. కనుక శత్రుదేశములవారి తీవ్రకానిపోవు సరకుపై ధికముగా పన్ను వేసినను వస్తువునుండి శత్రుదేశములకు వెడి వస్తువులకు ఇంగ్లాండు నకును మిత్రమండలికి సంపదమృను. ఇంకను సరకు మిగిలియెడల తటస్థదేశముల కంరకమృను. ఇండియానుండి జర్మనీ తీవ్రకావలయు సరకు నీనునదని మేమునము. మన ప్రత్యేకపు సరకు గనుక మన మెంతవచ్చు విధించినను చెల్లించుకొని జర్మనీ ను గుఱవకు తీవ్రకాని పోవలయును. శత్రుదేశములనుండి తక్కువవిలువ కావస్తువును తెచ్చుకొనవలెనని మే? తెచ్చుకొనిండు ఆపట్టికిని జర్మనీ విస్తారముగా వర్తకులకు సామ్యు చెల్లించవలసియుండును. వై నోకమాను మేముదనాంచుటలు భారతీయ వర్తకోద్యమము బ్రిటిషుసామ్రాజ్యముపై కొంతకడి కాధారపడి యున్నది. ముంకములమార్పును, మిక్కిలివందలితోడి ఏకీభావమును ఆగత్యములని మేములగుదుము. సామ్రాజ్య మెంతకలకు దానిలాని వివిధదేశమునందలి సరకునే వాడుకొని యుండగలదా? అను సంజేచాను కలుగవచ్చును.

సామ్రాజ్యమున దేశదేశములనుండి ఆనేకవిధములగు సరకురాగలదు. గోధుములు హిందూదేశమునుండి 3,500 లక్షల విలువలు; న్యూసౌకుజేబ్బు 320 లక్షల విలువలు; బిల్వరయా 260 లక్షలు; దక్షిణ ఆస్త్రిలియా 210 లక్షలు; మానిటోబాలో 580 లక్షలు; సాస్కచ్చివాను నుమారు 1,070 లక్షలు తక్కిన చిల్లరదేశములలోని వినియోగలని ఆధికముగా నగుచున్నది. పంచదార హిందూదేశము నుండి 255 లక్షలవిలువలు మొరిమనునుండి 20 లక్షలవిలువలు; ఆస్త్రిలియానుండి 10½ లక్షల విలువలు; ఇంక వధికముగా తయారుచేయగలదు. సామ్రాజ్యములో ప్రోగను కోకోలేయాకు ఎమెతము. లేయాకు హిందూదేశమున ప్రోగనునది 3,070 లక్షలపాములు నింహాము, 1910 లక్షల పాములు; గోల్డుకోస్తునుండి వచ్చిన కోకో 1180 లక్షల పాముల పురువు ప్రిత్రి. ఈవస్తువునుండి 7,600 లక్షలపాములు ఇండియానుండి 20,060 లక్షలపాముల రబ్బరు. ఒక్కనింహాళమునుండి 250 పాముల రబ్బరు వచ్చుచున్నది. ఒక్కటొక్క వాలు నుండి 370 లక్షల పాముల విలువగల బంగారము వచ్చును. ఈలాగున ననేకరావలులు గలవు. మిక్కిలివందలివారి ఫలవంతము అగుదేశములతో గలసికూడ బ్రిటిషుసామ్రాజ్యము జర్మనీతో సరితూగ లేదనట మాన్యాస్పదము. శేవల ముంకగతము.

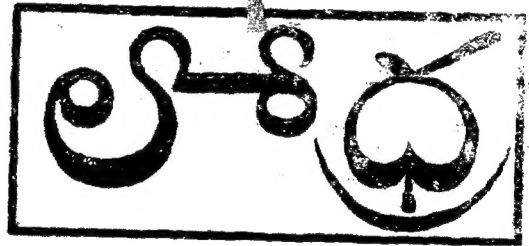
ARMS & AMUNITION.

తుపాకులు, తుపాకి మందు, కేవు, రవలు మొదలగునవిన్ని సారాయములు, స్పిరిట్సు, నానావిధోపగయోవస్తువులు మానద్య దొరకును ఎస్. వి. సారథి ఆండుకో ౧౦౧ చైనాబజారు రోడ్డు మదరాసు

బజారు ధరలు

చెన్నపురి మార్చి 7-వ తేదీ.

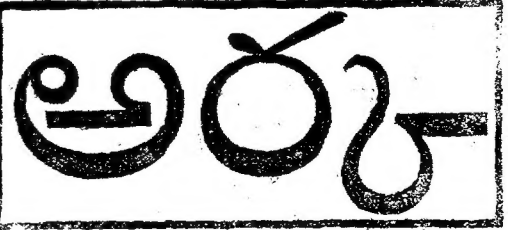
బియ్యము క్రొత్తది	రు. ఆ
డిటా సాతని 23 ప.	6-1
కోప్పలు 24½ ప.	7-4-0
ధాన్యాలు బాగున 1-3	8-0
నెయ్యి మెలుగు 1-3	50-0-0
మిర్చి క్రొత్తది బాగున 1-3	15-0
డిటా సాతని	80-8-0
పొగాకు	76-0
దూది క్రొత్తది మార్చి, వాయిదా	145-0
కందులు బస్తా	142-0
సువ్వులు 14 ప.	11-8-0
ఉలరలు ప. 46 ప 1-3	3-8
సంతివండు బాగున 1-3	5-8
వసుపు బా.	85-0-0
చక్కెర మ. 1-3	56-0
తెల్లము 1-3	3-15
కొబ్బరి మ. 1-3	2-4
పొకలు మ. 1-3	5-8
ఉ. బస్తా 46	18-00
కోప్పల 1-3	4-8 0 చిల్లరకు ప 1-3 0-1-0
నీలిమంతు మ 1-3	1-8-0; 1-0-0; 0-14-0; ౭౭
సంతములు 1-3	105-0-0
డిటా	15-9-0
ఫెంచికాములు	16-8-0
బంగారము	5-0-0
వెండి	6-18-0
గవర్న మెంటు వస్త్రములు	76-8-0
	83-4-0

గర్భాశయ రోగనివారికి:— శ్రీలక్ష్మ గణగు ఋతుకుల బహిష్టి కాకుండుట, ఆకాలబహిష్టి, మెలకాత్తిగాను, తక్కువగానుపోవుట, మనుమరోగము, సంతాపీనత, రక్తహీనత, మలబద్ధకము, నూతికావాతము, కీళ్లనొప్పులు, అరికాళ్లు, అరచేతులు మంట మొదలగు శ్రీ మర్మ వ్యాధులను ముద్రుచ్చును. వెద్దబుడ్డి రు 3-0-0. చిన్నది రు 1-10-0.

రక్తగుడ్డి ద్రావకము:— ఇది రక్తహీనత, మలబద్ధకము, అజీర్ణము, కీళ్లనొప్పులు, సోమరితనము, మేనాశ్రమము, నుఖసంకటములు, నిస్సత్తుక, కడుపులో మంట మొదలగువ్యాధులను నివారించి శరీరమువలన కాంతిని ముఖమునకు తెజస్సును యిచ్చును. వెద్దబుడ్డి రు 3-0-0. చిన్నది రు 1-10-0.

జ్వర నివారిణి బుడ్డి 1-3 రు 1-0-0. కేసరికుటీరం ఆయుర్వేద ఔషధశాల, 9, బండరువీధి, మద్రాసు. బ్రాంఛి : సికింద్రాబాదు & బెల్లూరు.

THE GREAT WAR.

Situation in Constantinople: Enver Wounded.

RUSSIAN CAPTURE OF BITLIS: ITS IMPORTANCE.

Suez Canal Defences: Splendid Installations.

VERDUN FIGHTING: LORD NORTHCLOTTE ON ENORMOUS GERMAN LOSSES.

[Reuter's Agency.]

Great Britain.

Slaughter of Germans.

LONDON, March 6. Reuter's correspondent with the British headquarters telegraphs that the recapture of the International Trench Bluff in the Ypres salient on the 2nd instant was even more brilliant than was at first thought. The Germans had feverishly consolidated the position. The British infantry assault was delivered at 4.30 in the morning. The Germans were discovered packed in the craters and dug-outs, hiding from the terrible artillery preparation. Five officers and 250 men were taken prisoners. Our casualties were surprisingly slight. Several counter-attacks have since been made, but have been repulsed with slaughter. The ever-increasing power of our resources is clearly manifested in the two day's fighting, which has been more costly to the enemy than any recent action on the British front.

Munitions.

3052 Controlled Establishments.

LONDON, March 6. Mr. Lloyd George announced that there are now 3052 controlled munitions establishments.

A Steamer Sunk.

LONDON, March 6. The British Steamer "Rothesay" has been sunk.

Another Zeppelin Raid Extent of Damage Unknown.

LONDON, March 6. The Press Bureau announces that two Zeppelins raided the Northeast coast on Sunday night. Their movement have not hitherto been clearly defined. Some bombs were dropped near the shore, but it is not known whether any damage was done on land.

Many Counties Visited.

An Official statement says it is believed that three Zeppelins took part in last night's raid. They took various courses and were apparently uncertain of their bearings. The area visited included Yorkshire, Lincolnshire, Rutland, Huntingdon, Cambridgeshire, Norfolk, Essex and Kent. About forty bombs were dropped. Three men, 4 women and 5 children were killed and 33 injured. The material damage, consisted of two terraces destroyed, and one office, a public house, a cafe, several shops and a block of almshouses damaged.

France.

Lord Northcliffe's Review.

Enormous German Losses.

LONDON, March 6. Lord Northcliffe, who is visiting Verdun, sends a striking review of the battle to the "Times." He says: "The French losses have been insignificant, whereas it is known that the German 3rd and 18th Corps were entirely spent, and that the 7th Reserve Corps lost half its available strength and the 15th Corps three-quarters, by last Friday evening, in addition to part of the 113th Division, the 5th Reserve Corps and a Bavarian Ersatz Division were spent. The prisoners come from all parts of the Empire. One relates that his Company on the 21st February was 200 rifles and four officers strong; on the 22nd February, it numbered 70 rifles and one officer. None of the prisoners estimated their losses at less than a third of the total effectives. It can be safely assumed that the German losses are at least 100,000. Prisoners have horror and misery so clearly depicted on their countenances that no other evidence is required of the tragedy through which they have passed.

Splendid French Efficiency.

Lord Northcliffe pays a tribute to the splendid French efficiency, thoroughness and vast supply of shells. He saw on one road alone a convey of 2,000 motors. All the organisers are young men, and General Petain leads the simple life, and resembles Lord Roberts.

Miserable German Prisoners.

Lord Northcliffe, describing the deplorable condition of the German prisoners, relates a French Officer's opinion. The latter said:—

"What a pity the Highlanders cannot meet these fellows in fair fight. Then the war would be over in a month."

The prisoners are miserable creatures, and badly trained. Many have been transferred from Flanders, and all are glad to leave the neighbourhood of the frightful English.

Lord Northcliffe concludes:—It is impossible to estimate the duration of the battle, but the French feel they have the measure of the enemy. Though the odds are 3 to 1, the spirit of the Germans is not equal to dislodging the French from their formidable positions.

An Ex-Minister's Newspaper Suspended.

LONDON, March 6. PARIS.—Mr. Clemenceau's newspaper "L'Homme Enchaîné" has been suspended for a week.

The Invincible First French Line at Verdun.

PARIS.—The line on which the French are so brilliantly holding up the Germans is the first of three lines covering Verdun.

It starts from Vacherauville and crosses Poivre crest, Douaumont Plateau and the villages of Vaux and Dambloup forming practically a rectangle over seven kilometres deep. The Germans wrecked regiment after regiment against this solid mass of defences.

Intermittent Actions.

PARIS.—The official statement says:—We bombarded important points in Argonne. There was no infantry action north of Verdun, but violent bombardment on the left bank of the Meuse.

There was an intermittent action at Douaumont and we bombarded the enemy's communications in Woëvre 30,000 French Casualties.

A "Times" telegram from Paris states that the French casualties in the first shock at Verdun were thirty thousand.

The Situation Before Verdun.

Stationary but Satisfactory.

LONDON, March 6. PARIS.—A semi-official statement says:—The situation before Verdun is stationary but satisfactory. The enemy is fiercely but fruitlessly endeavouring to dislodge us from the outskirts of the village of Douaumont, which we hold strongly. The Germans plastered the sector between Bois Haumont and Douaumont with shells of all calibres, but were unable to gain an inch. Their failure to make progress justifies an increase of confidence in victory.

The French Line.

LONDON, March 5th.—Place names in a communique show that the French line between Malancourt and the Meuse has been withdrawn to accord with the new line east of the Meuse.—("C. and M. Gazette.")

The Casualties.

LAHORE, March 6. LONDON, March 5th.—The proportion of the French to German casualties at Verdun are estimated at one to five.—("C. and M. Gazette.")

General Sarrail's Opinion.

LAHORE, March 6. LONDON, March 5th.—General Sarrail, former Commandant of Verdun, interviewed by the "Hestia" (Athens) said: The Germans are flinging themselves against a wall behind which there is nothing. Verdun is merely a post in the line stretching from Nieuport to Switzerland.—("C. and M. Gazette.")

Public Feeling At Berlin.

LAHORE, March 6. LONDON, March 6th.—The "Gaulois" quotes a Dutchman who has come from Berlin to the effect that the public is nervous about Verdun, which it supposes to be the last German offensive. Failure would disastrously affect the public and the Reichstag.—("C. and M. Gazette.")

Russia.

The Capture of Bitlis.

Russian Haul of Guns and Munitions.

LONDON, March 5. PETROGRAD.—Official details of the capture of Bitlis show that the Russians attacked without firing a shot in the night during a snowstorm. They charged with the bayonet dislodging the Turks after a desperate resistance. The Turkish artillery position was captured by close fighting, all the defenders being killed. During the pursuit the Russians captured twenty new Krupp guns in good condition and they sabred and captured many Turks, a large artillery munitions depot was captured at Bitlis.

The Occupation of Bitlis.

Its Strategic Importance.

LONDON, March 6. PETROGRAD.—With the occupation of Bitlis the whole Van region passes into the hands of the Russians. Moreover it thrusts a wedge between the Turkish forces operating in the Hush region and those in the region of Lake Urmia. The Turkish reinforcements from Mesopotamia will now be obliged to make detour in order to join the third Turkish army.

TELEGRAMS.

German Evacuation of Lida.

LAHORE, March 6. LONDON, March 5th.—The "Petrograd Bourse Gazette" says:—The Germans, anticipating a Russian offensive in the spring, evacuated Lida except for a small garrison.—("C. and M. Gazette.")

Trebizond Bombarded.

LONDON, March 6. PETROGRAD.—Russian Destroyers have bombarded Trebizond and destroyed several vessels in the harbour. The Turkish batteries repulsed without avail.

Italy.

The Pope's Anxiety For Peace.

His Holiness's Appeal.

LONDON, March 6. ROME.—The Pope has made a new appeal for peace. His Holiness says he cannot witness in silence Europe tearing itself to pieces and he repeats the proposal that each Belligerent should declare its desires but should be ready to make sacrifices resulting in a lasting peace just to all.

Turkey.

SITUATION IN CONSTANTINOPLE.

Enver Pasha Wounded.

Mecklenburg Wires for Reinforcements.

LONDON, March 6. ATHENS.—Diplomatic advices state that Enver Pasha has been wounded in an attempt on his life. The Duke of Mecklenburg, in view of the gravity of the situation, has telegraphed to the Kaiser urging the despatch of reinforcements to Constantinople.

Enver Pasha's Pilgrimage.

To Holy Places in Palestine.

LONDON, March 6. ATHENS.—No further news has been received of Enver Pasha but a Berlin message stating that he is visiting the Holy Places in Palestine is significant. If the news of the attempt on his life is true it is likely to have most important consequences.

Portugal.

German Steamers Seized.

LONDON, February 6. Portugal has seized four German steamers at Maderia.

EGYPT.

The Fighting in Egypt.

Suez Canal Defences.

CAIRO, March 6. Members of the Assembly visited the Suez Canal defences and the great military camp. They admired the splendid dispositions and installations, and returned with an ineffable impression of the solidity and adequacy of our forces should the enemy be foolish enough to attempt an attack. They watched the evolutions of warships in the canal and of aeroplanes overhead.

Casualties in Egyptian Border Affrays.

LONDON, March 6. CAIRO.—Our casualties among Officers on 26th February included one South African killed, and five wounded. One Officer of the Dorset Yeomanry killed and one wounded. The enemy's casualties were heavy. We captured 33,000 rounds of ammunition, 50 camels and a large quantities of dates, besides 29 prisoners, including five Chiefs. Side-Barrans was re-occupied on the 28th February after being for three months in the hands of the enemy.

Persia.

Russian Progress in Persia.

Another Town Captured.

LONDON, March 6. PETROGRAD.—A communique says that the Russians have captured Bidjar, seventy versts northwest of Hamadan.

(LATEST TELEGRAMS)

LONDON, March 6. The "Times" Paris correspondent says:—It is becoming clear that the slaughter at Verdun does not equal that in the Yser battles. The enemy no longer crosses shelled zones disdaining death. Attacks once launched are carried through with great dash, but they are always well contained and definite in outline and not interminable outpourings of men seeking to crush by the sheer weight of their onslaught. The German losses arising from the plan of their attack are considerably less than those in any of the previous battles on the French front. In the first shock the French casualties were 30,000. These were not equal to the losses in Artois in May. The German losses were four or five times that number. (Pioneer cable).

—o— The "Agenda Siberia" learns from Petrograd by way of Athens that Trebizond is completely isolated. The Russian navy is completely blockading the town from the Black Sea and Russian troops are rapidly closing in on the landward side. The garrison had been reduced to 10,000 and is short of munitions and food. The population fled sometime ago. All communication of the Turks in Persia are cut off and the Turks in Mesopotamia are in grave danger of isolation. Von Der Goltz has urgently appealed to Berlin for help.

Apparently the anticipations of an Italian announcement regarding the war with Germany will not be realised at present. The Premier replying to a socialist declared that the moment was inopportune to discuss the foreign policy.—(Pioneer Cable.)

TELEGRAMS.

United States.

A New Big British Loan.

LONDON, March 6.
A message to the "Daily Telegraph" from New York says that arrangements have been virtually concluded for a new big British loan.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

Delhi.

Imperial Council.
Amendments to the Budget.

DELHI, March 6.
Notice has been given of amendments to the Indian Budget Bill in the Imperial Legislative Council to-morrow as follows:—By Mr. Dadabhai advocating the deletion of the proposed enhancement of the salt duty and the making up of the resultant deficiency in revenue by doubling jute export duties; and by Sir Abraham Krimmoolab advocating the raising of the import duty on cotton goods to 6 per cent.

Taking Over of the Viceroyalty.
The Procedure.

DELHI, March 6.
It is understood that the procedure in connection with the taking over of the Viceroyalty by Lord Chelmsford at Bombay next month will be similar to that observed when Lord Minto relieved Lord Curzon. The Commander-in-Chief and all the ordinary Executive members of the Viceroy's Council will be present, also the political Secretary and the Home Secretary, the latter reading the proclamation of the incoming Viceroy in the Bombay Secretariat Council Chamber.

Calcutta.

The Bengal Budget.

CALCUTTA, March 6.
The Bengal Budget shows an opening balance of two and half crores, receipts six crores eighteen lakhs, and expenditure six crores fifteen and half lakhs. These figures are a draft statement and do not include the effect of taxes announced by Sir William Meyer, but, as explained in an introductory memorandum, these receipts will be made over to the Imperial revenue. The memorandum states that increased rate of assessment under income tax is expected to bring in an additional income of Rs. 40,80,000. Under the terms of the financial settlement the receipts from income tax are equally divided between Imperial and Provincial revenues. The receipts under Provincial share will therefore be Rs. 53,40,000. Similarly increased rate of taxation on locally manufactured spirits is estimated to bring Rs. 50,000. This will increase excise receipts to Rs. 1,00,50,000. Excise receipts are credited solely to Provincial revenues. As this increased taxation is intended solely for the benefit of Imperial revenues, an assignment equivalent to full increase of income on these two accounts must be made in favour of the Government of India. The transfer between Imperial and Provincial revenues is, therefore, diminished by Rs. 20,90,000 and now stands at Rs. 34,30,000. These new receipts do not affect the total provincial income for the year.

Resolutions.

The Hon'ble Fazlul Haq moved that the opinion of Officers and the various public bodies be invited on the proposal to frame a scheme of execution of Civil Court commission by means of Sub-Deputy Collectors and that meanwhile the proposals be held in abeyance.

The Hon'ble Mr. Shamsul Huda, on behalf of the Government, said that Government was going to consult those competent to speak on the subject. In view of this assurance the motion was withdrawn.

The Hon'ble Raja Mahendranath Roy Chaudhuri withdrew his resolution for stoppage of travelling and halting allowances to Gazetted Officers in the Civil Department for a period of 2 years, so that the money saved might be spent for the benefit of disabled soldiers.

Mr. Donald in reply to a question regarding the encouragement of Indian manufactures said that the only changes of note that had taken place since the publication of Mr. Swen's report was the failure of glass factory at Sedapore, the establishment of new tannery at Berhampore and opening of a new factory at Midnapore for the manufacture of galvanised iron articles chiefly buckets. Tannery at Berhampore had only recently been started. Owing to war it had experienced difficulty in obtaining certain materials necessary for its manufactures and the Government were giving every assistance possible to secure those materials. Galvanised works at Kidderpore produced daily eighty dozen buckets and they were assisted largely by Government orders.

In reply to further questions on the same subject Mr. Donald said: The Government of Bengal purchase for their own requirements manufactured goods from indigenous factories. These goods include building materials engineering plant, hardware, wire, leather, paints and colours, oils furniture, canvas, cotton and women goods, chemicals, drugs and medicines, scientific instruments, paper, stationery, printing materials, earthenware, glass and glassware; and other goods of a miscellaneous character. There are three paper making factories in Bengal. Two belong to the Baghur Paper Mills Company and produce about 19,000 tons of paper per annum of which the Government purchase about 6000 tons. The third belongs to Bengal Paper Mills Company. Its annual output is about 6500 tons of which the Government purchase 3000 tons.

The Hon'ble Babu Mahendranath Ray moved:—This Council recommends to the Governor in Council that in selected District Boards in the province steps be taken to increase the proportion of elected members so

TELEGRAMS.

as to admit of two thirds of the whole District Boards (exclusive of Chairmen) being elected by local Boards. He said the principle underlying his resolution was strongly recommended by the Decentralization Commission and approved by the Government of India and therefore should be given effect to. The Hon'ble Rai Malinaka Bose Bahadur, The Hon'ble Surendranath Roy, Rai Radhacaran Pal and Surendranath Bannerjee pointed out that the acceptance of the Resolution would be in conformity with the policy of the Indian Government and the local Government and the trend of educated Indian opinion.

The Hon'ble Mr. Shamsul Huda on behalf of the Government accepted the principle of the Resolution and recognized the modesty of the demand but could not accept the resolution at the present time, and hoped that in view of his assurances that the question might be considered later on, the mover would not press his motion. But the mover pressed for division and the motion was lost, 18 voting for it and 27 against.

Police Raids in Calcutta.
Students Arrested: some Interned.

CALCUTTA, March 7.
It is reported that Saturday's raid was extended beyond Calcutta, and several arrests were made in mofussil towns. In Calcutta one of the students said to have been concerned in the assault on Professor Oaten was arrested and it is thought probable he may be interned. A Vakil whose residence in Calcutta was searched was arrested on Saturday in his native village. Two student of the University Law College were arrested in the College mess in Sambhunath Chatterji street. A Marwari student of the Calcutta College has been served with internment order. A student of Veterinary College has been detained in custody. It is said that some twenty of the arrested persons have been served with internment orders.

Five houses were raided at Baranagore and four arrests made. A Marwari who was a clerk in a solicitor's office and who was arrested sometime ago in connection with Rodda arms theft case, but acquitted, is stated to have been interned. Six youths arrested in Howrah have been removed to Calcutta and it is stated that two of them have been served with internment orders.

Fourteen persons arrested in Calcutta and suburbs on Saturday were placed before the Commissioner of Police at Lall Bazar. The accused who were arrested on a charge of murder and dacoity were remanded in custody.

A Fine Chambered Revolver Found.

On Monday evening a Mali attached to Dalhousie Square while clearing weeds from the tank came across a five chambered revolver. It is conjectured that the weapon was thrown into the tank by an anarchist who was scared by the recent police activities and wanted to do away with it. It was handed over to the police authorities and the Arms Act department are making vigorous enquiry.

The Barrackpur Shooting Case.
Mrs. Stewart's Trial.

CALCUTTA, March 6.
At the High Court Sessions to-day, before the Chief Justice and a Special Jury, Mrs. Jeanne Stewart Drummond was charged with an attempt at murder and causing grievous hurt to David Donaldson by shooting him. Donaldson was employed in a jute mill at Jagatdal near Barrackpur. He was on intimate terms with the accused. On the morning of the 5th November Mr. Graham, Mill Manager, asked Donaldson to sever all connection with the accused. At night the accused came to Donaldson's room and had a long conversation with him. Then she left and Donaldson fell asleep shortly after. It was alleged that she shot Donaldson and attempted to commit suicide by shooting herself. After the case was opened by the Standing Counsel Donaldson was examined.

A Horrible Dacoity at Hasan Shah.
Dacoits Commit Inhuman Acts.

LAHORE, March 6.
The "Tribune" gives an account of the following dacoity:—In our issue of the 2nd instant we briefly reported the occurrence of a dacoity at Hasan Shah in Bhakkar Tahsil of Mianwali district. The dacoity occurred on the night of the 26th or 27th February. To judge from the details since received it was carefully planned and relentlessly executed with a degree of brutality that shocks people in settled parts of the country. The crime appears to have been committed by Badshahs belonging to Dera Ismail Khan, activity aided by their comrades in crime on this side of the border. They were all armed with guns, swords, khavris and lances. At 10 in the night the gang entered the house of a Hindu Sahukar Lala Tabla Ram who had given protection to Lala Khem Chand and his family consisting of his wife, a widowed daughter of 20 years of age and an unmarried girl of about 12 years of age. This and several other Hindu families of Dera Ismail Khan Haqua had, owing to some insecurity of conditions prevailing in their own Haqua, migrated to Hasan Shah and that was presumably the reason why the Dera Ismail Khan gang felt attracted to Mianwali District. On entering Tabla Ram's house the dacoits are reported to have first attacked the objects of their fury, Khem Chand and his family. We are informed that they stabbed Khem Chand in the abdomen, visited his wife with similar cruelty and his widowed daughter, with greater cruelty and barbarity and injured the little girl in the head. They then seized Tabla Ram who was in another room and by torturing him in diverse ways obtained possession of all his cash and jewels as well as those of the refugees from Dera Ismail Khan. They also took him out to find out the other refugees from Dera Ismail Khan. Meanwhile cries of the injured women brought to the scene Nataram Nohar Chand and his brothers who had taken shelter in that village along with Khem Chand. In the encounter with the dacoits Nohar Chand was shot in the chest and Nohar Ram in the thigh. The dacoits who were well armed were stronger and soon intimidated the unarmed pursuers. They were also able to identify the place of Koka Ram, another refugee from Dera Ismail Khan, and looted his property. In the confusion which ensued Tabla Ram managed to escape although he was fired at by the gang. The dacoits then made good their escape. As regards the victims Khem Chand's wife died

TELEGRAMS.

before reaching hospital while Khem Chand, Meher Chand and his brother are said to be lying in a dangerous condition in Phakkar Hospital with septic fever. Several arrests appear to have been made by the Police since the date of occurrence.

Punjab.

Lahore Conspiracy Case.
Supplementary Trial.

LAHORE, March 6.
To-day the Inspector-General of Police, Patiala, was examined as defence witness regarding the arrest and release of one of the accused.
Amor Nath Bhatia, pleader, in resuming defence argument pointed out that the principal witness against one of his clients had given evidence contrary to the previous statement made by him at Hongkong in connection with deportation proceeding of the same accused. Counsel also discussed in detail the evidence against various accused persons and questioned the value and admissibility of the confessions.

Punjab Council.

Number of Non-Officials Increased.

LAHORE, March 6.
The "Punjabee" learns that the Government of India with the approval of the Secretary of State have decided to increase the strength of the Punjab Legislative Council from 25 to 29 and the number of non-official members from 14 to 18. This will give one member to District Boards of each revenue division viz., five in the place of three; one additional member to Municipal groups and one more member to be filled by nomination. Grouping of Municipalities does not, however, follow the revenue division.

Bombay.

Bombay Share Market.

BOMBAY, March 6.
The feature of the market was a large volume of business with considerable rise in the rates of almost all shares. Under tone is very strong and there is every likelihood of the shares still going up further. Centrals advanced to Rs. 2160 but closed at Rs. 2135. Standards advanced to Rs. 1160 but closed at Rs. 1147½. Madhavji advanced to Rs. 1370. Currumbhoys are firm at Rs. 271½. Indore Malwas are quiet at Rs. 232½ and Patalbhoyas at Rs. 462½. Crescents touched Rs. 120 but closed at Rs. 117½. Indian bleaching stood at Rs. 165. Swadeshis are in demand at Rs. 1600. Bank of Bombay are in demand at Rs. 1522½. In miscellaneous shares Bombay Burmahs are strong at Rs. 880. Tata Iron and Steel (ordinary) declined from Rs. 138 to Rs. 135 and (deferred) closed at Rs. 437½. Tramways are firm at Rs. 239½. 3½ per cent Government paper was at Rs. 84 and Rs. 84-8.

BRIEF TELEGRAMS.

In the case of theft of Police stores at Ooty from the Superintendent's Office here Mr. Gahan has sentenced two Police constables to six months rigorous imprisonment each and to a fine of Rs. 100 each, in default further imprisonment for three months.

LATEST TELEGRAMS.

LONDON, March 6.
The British Steamer "Masunda" has been sunk. All on board were saved.
PARIS. The Germans have accumulated 3,00,000 troops on a narrow front for a second phase of the battle of Verdun.

నానాభ్య న్యాయసంగ్రహము.

అమీర్ ధర్మ పాపములను తప్పించు యాచనమును గాక అంగీకరించునందు నూడ జరిగిన నానాభ్య న్యాయసంగ్రహము కిచ్చినట్లే ఆంధ్రుల నూడ నమాన న్యాయసంగ్రహము నిజానామ అట్టి ముట్ట అనిర్థ భావము గాన కొంత మాపు కలగవలెను. కాన అంధ్రరాష్ట్రము వ్యాపారమున కొంతమార్పు కలుగుట యవసరము. స్వకేశవ్యాపార సంతతుల మనసరమని ఇదివరకే కొందరు వాదించుచున్నారు. కాన నివేదనము భారతీయరక్షకులకే కంఠవ్రాసిన నుడువలెను. పరిశ్రమలనుగూర్చి దొరకొనుచువారి ప్రియత్నము సంతృప్తి కరము. చారు కనబడ దగిన పనిచేసినామటలెను. జనానుమోదనముచూచు కొన్ని రక్షక సంఘములకు 100 కి కి వంతున లాభమునిచ్చుటకు ప్రాచీనది. అక్షరప్రభావాన నే ముఖ దొరకొనుచు నానాభ్య న్యాయసంగ్రహము వారి భావనామోదనతో భరతఖండ మననూడ మారగలదని నూతన క్రొత్తము నాజీవ్య సంఘ వార్షిక సభ నందు ఆ సంఘమున కధ్యక్షుడగు ముల్ రాము బహదూరు మున్నీ ప్రభుత్వగారాచూర భారతీయ గౌరవమును సాధించిరి. ఈ రాష్ట్రమున పరిశ్రమిక సంఘమునందనున నియమములే, వీరిలో కొందరు భారతీయములనుగూడగలరు. బాంబాయి లోని సంఘమున హెమ్మనుంది భారతీయముల నూడ గలరు. కాన నివేదననూడ నానాభ్యసంగ్రహము నని ఉపాధ్యక్షులలో నూలలా పరిశ్రమికాధికారులు బహదూరు గారు సాధించిరి. ఆ తీర్మానమునే కంపెనీగారి బి. ఎస్. నెనుగారు న. కె. చూరూపణి గారు అనుమతించిరి.

విరోధా మహా సంగ్రామము

రష్యావారు బిట్టిలినును పట్టుకొనుట - దాని ప్రాముఖ్యత

వెర్దెను యుద్ధమున జర్మను సైన్యము లపారముగ మడియుట - నాల్గవ ప్రభుత్వము

నూతనముగా రష్యా ప్రభుత్వములు

కానిస్టాంటినోపొల్ నిగిరి - ఎవ్వరు పాపము గాదుగాని తగిలుట.

ఇంగ్లాండు

ఆయుధ నిర్మాణ స్థానములు

లండను మార్చి 6:- ప్రస్తుతము 3052 ఆయుధనిర్మాణ స్థానములు ప్రభుత్వమువారి పరిశీలనముక్తింద పరిశీలించుచున్న వని లాండు మార్చి గారు ప్రకటించిరి.

మరియొక ఋణము

లండను మార్చి 6:- ఆంగ్లేయులు మరొక పెద్ద ఋణమును పుచ్చుకొనుటకు ఏర్పాటుచు పూర్తి చేసి యున్నారు.

ఒక నౌకను ముంచుట.

లండను మార్చి 6:- రోజునీతి అండ్ గాస్ కాక ముంచ బడినది.

జప్తీనుల దాడి.

లండను మార్చి 6:- కర్రాత్రి 8 జప్తీనులు దాడినది నని అది మూడు మూడు వారులను దిశ తెలియకుండ వెళ్లుచు చున్నది అండ్ జేకె అను యుద్ధమున లొకను మైఖేల్ బ్రట్టాను పొందింగున కేంద్రీడ్జి మైఖేల్ వాగ్నర్ ఎనెక్స్ కెంటు ప్రాంతములందు నుమారు 40 బాంబులను కదిలించి. ముగ్గురు తెగములు కలుగున ప్రాంతము 5 గురు బిడ్డలను హతలైరి 80 గురికి గాయములు కలిగించి. రెండు దాహలను ఒకకిరీ యును ఒక కల్లు దుకాణమును ఒక కాఫీ దుకాణమును చాల దుకాణమును కొన్ని భవనములను నాశనమైనవి.

విమానదాడి

లండను మార్చి 6:- ఆదివారము నాటిరాత్రి రెండు జప్తీను విమానములు ఈశాన్యమున ద్రవీషును గలిగించి. విమానముల గమనికలు స్పష్టముగ తెలియజేస్తుంది. సమాధిద్రవీషు మైఖేల్ బాంబులు పేసినదిగాని దేశాంతర్యాగముల నప్తమైన కలిగించినవా అతడు. కను స్పష్టము కాలేదని వార్తాస్థానము వారు పేర్కొనిరి.

ఆస్ట్రేలియా

ఆస్ట్రేలియాలో వెర్దెను యుద్ధ సమాచారమునకు గాయకొని యుండుట.

మెల్బోర్న్, మార్చి 4:- వెర్దెను యుద్ధ ప్రకటనముల నిమిత్తమే వార్తాపత్రికా కార్యాలయములందు పరిజ్ఞాన గుంపులు సూడుచుండిరి. పరామరాష్ట్ర సేనల ప్రత్యేకము ఆస్ట్రేలియనులు చాల హర్షించిరి.

ఈజిప్టు

ఈజిప్టు రంగము.

కైరో మార్చి 4:- 26-2-186 లేదని అంగ్లేజుల దౌర్జన్యముల ధర్మదాఫీ కాదేమిటలో నొకడు హతమయ్యెను. 5 గురికి గాయములు కలిగించి. దాల్చెనునై కులలో ఒకడు చనిపోయెను. ఒకకి గాయములు కలిగెను. శత్రువులలో చాల మంది కప్పమై. 28000 బాంబుల మంచుగుండును 5050 ఒంటెలను చాల ఖర్చు పు కాదులక 5 గురు హతలైన 24500 శత్రు సైన్యముల అంగ్లేయులు బట్టకొనిరి. 3 నెలలనుండి శత్రువుల వశముననున్న కిర్దీరాష్ట్రము 22-2-186 లేదని అంగ్లేయులు మరల కలిగిచుచున్నారు.

పారిశ్రీకము

పారిశ్రీకమున రష్యాను లొకనగరమును బట్టుట. పెట్రోగ్రాదు మార్చి 4:- నామోదనము వాయవ్య ముననుండి కిర్దీరాష్ట్రమున రష్యావారు బట్టుకొనిరి ప్రభుంకరమైనది.

ఫ్రాన్సు

పరామ సేనలో నష్టములు.

లండను మార్చి 4:- మొదటిసారి వెర్దెను యుద్ధమున 80 వేల మంది పరామ సైన్యముల నప్తపడిరి పారిగునండి మైఖేల్ ప్రకటన కలిగివార్త కచ్చిరి.

ఒక ప్రతీక నాపుట.

పారిగు మార్చి 6:- కనుక మరీ గా నుండి క్లి మెను కియోగారి చోడు అంచెయను అను వార్తాప్రతీక వారము రోజులు నిలుపుచేసిరి.

వెర్దెను యుద్ధము.

పారిగు మార్చి 6:- పరామ వారు వెర్దెను యుద్ధ మూడు సేనాబలములను మరీరి. అందు మొదటిది చాలముఖ్యమైనది. ఆదివారమునాటి యుద్ధముండి పొయకరీ, దోమింటు మైదానముల గుండను వోల్చుదా మలాపు గ్రామములకుండను 7 కిలోమీటరులలోనున్న వ్యాపించి యున్నది. ఇట్టి ప్రభులగు సేనాబలములను చీల్చుటకు జర్మనులు ఆ సేన సేనలను బలియిచ్చుచున్నారు.

పరామవారి ప్రకటనము.

పారిగు మార్చి 6:- ఆగ్నేయలో నున్న స్థానములపై పరామవారు ఫిరంగులను కాల్చిరి. వెర్దెను కు త్రేరమున పరామ సేనలలోరు జరుగలేదు. మూడువారల కల్పియమున ఫిరంగులు తీవ్రముగ కాల్చబడినవి. దోమింటు యుద్ధమున తీవ్రముగ జరిగినది. పొయిచరు యుద్ధ పరామవారు శత్రువుల స్థానములపై ఫిరంగులను కాల్చిరి.

వెర్దెను వద్ద నష్టములు.

లండను మార్చి 6:- వెర్దెను వద్ద నష్టమైన ప్రతి పరామ సైన్యమునకు జర్మనీయులు 5 రు పైసలకు గోలపొయిరిని తెలియజేస్తుంది.

ఫ్రెంచి సేన.

లండను మార్చి 6:- మూడువారల మూడువారల క్రొత్త సైన్యము కనుగొనబడునందు నిమిత్తమే మేలాను కొత్త మూడువారల సమయమున పరామ సైన్యము కనుగొనబడినది.

జర్మనీయుల ముట్టడి

పరామ రాష్ట్రాధిపాతము.

లండను మార్చి 4:- జర్మనీదేశమున సంకలనములు లేవని ప్రకటనమునకు కెల్లడిచేయుటకును, భవనముల దేశీయుల భవనముల వెనకబెట్టుటకును కై జరుగగల సేన యుద్ధ రంగములకు తగులుచుండిగాని విజయార్థియై పంపుటలేదని పరామరాష్ట్రాధిపతి కలయభిప్రాయము. విజయార్థియై పరామ వారు పోయియుండిరి. జర్మనీయులు తీవ్రతతో ముట్టడుల నడపుచుండిరి. ఈ తీవ్రతయే వారిబలముల నదిరకాలమున మంగ జేయును.

వెర్దెను ప్రదేశ వ్యవస్థ.

కేసెను మార్చి 6:- వెర్దెను వ్యవస్థయందు మూడువారల లేదు గాని ప్రస్తుత స్థితిగతులు సంతృప్తికరములు. దోమింటు గ్రామపరిసరములనుండి ముమ్మల తిరిమి జేతు శత్రువులు బలమున యత్నముల నొనరించిరి. వారియత్నములు కొనసాగలేదు. బోయిచోమింటు దోమింటులకు సమయమును ప్రదేశముపై జర్మనీయులు ఆసక్తి అన్నిగోళములు వేసిరి గాని ఒక అడుగైన ముందుకు వెళ్లజాలలేదు. వారు ముందుకు వెళ్లేట పోవుట విజయము కలుగునని మన నమ్మకము కృత్రిమముగా న్యాయమున అధిధికార ప్రకటనము వెలువడినది.

రుష్యా

రష్యావారి ప్రకటనము.

పెట్రోగ్రాదు మార్చి 4:- రష్యావారికి బిట్టినుస్కా ఫిరంగులను వారు పొందిరి వంతయు వారివశమైనది. హత పొందినవారు ఉరూమియా సరిహద్దు పొందినవారు పొందెను టర్కి సేనలకు మధ్యగా రష్యానులు చొరబడిరి. మన పాపములలోని టర్కి సేనల చుట్టుదిరిగి మూడవ టర్కి సేన కలిసి సమసి యున్నది.

రష్యానా కాదళము.

పెట్రోగ్రాదు మార్చి 6:- రష్యావారి యుద్ధనాకం బ్రెవిజాంకుపై ఫిరంగులను. కాల్చెను శత్రువులను చాల నాకలను నాశనము చేసెను. టర్కి వారు ఫిరంగులను కాల్చిరి గాని ప్రయోజనము కలుగలేదు.

జర్మనీయులు బిడాను విడిచిపెట్టుట.

లండను మార్చి 4:- కనంతకాలమున రష్యావారు ముట్టడి జరుగగలరను భవమున జర్మనీయులు బిడాను విడిచిపెట్టిరి. ప్రస్తుతము నొక చిన్న జర్మను సేన మాత్రము కలదని పెట్రోగ్రాదు బోస్నా కెంటు తెలియపరచెను.

బిట్టినును పట్టుకొనుట.

పెట్రోగ్రాదు, మార్చి 6:- రష్యావారు ఫిరంగులను గాల్చుక ముందుకుండిరి. ఒక రాత్రున బిట్టినును ముట్టడించి తమ సన్నీలతో తురుమునైసల లోకి వారిని వెదలగొట్టిరి. తురుముల కిక్కిరిచి పూసెను మొకటి కట్టుకొనబడినది. కాకరి నైసలలందు హతులైరి. తురుముల వెన్నాడుచు రష్యా వారు వారిలో వెళ్లించి చంపి 20 ములక కల్పి ఫిరంగుల సంపాదించిరి. బిట్టిను వద్ద నొక పెద్దచుండుకొట్టు రష్యావారు తమ వశమునందుకొనిరి ఉద్యోగులు నివరించిరి.

ఇటలీ

సంధి ప్రయత్నము.

రోము మార్చి 4:- సంధికోరకు పోవుగాక తరల కెళ్లవ్వవలె: యూరోపుఖండవాను లాండోలు దీప్తి చెందాడుచుండ సేనచూచి సహించకాలముగాన ఎల్లదేశముల వారికిని న్యాయమును కాంతియును కాల్పకముగ గలుగునట్లు సంధిచేసికొనుటకు యుద్ధసంబంధముల కేసులపై రుచయన తమతమ ఆభిప్రాయములను తెలుపుచు స్వార్థత్యాగము నకు సంసిద్ధులై యుండవలెనని పోవుగాన ప్రాసిరి.

జర్మనీ

బెర్లినునగర వాస్తవ్యుల ఆశ్రయము.

లండను మార్చి 6:- వెర్దెను వాడి తమ తాలూకు కడ పటి యుద్ధయత్నముని వెర్దెను వాస్తవ్యులు కను గాల్చియో నున్నారు. ఇటలీ సభయందుండి పరిజ్ఞానము రాజ్యాంగ సభకు చాల ముఖ్యపాటియును. అది ప్రజలకు విజయించిరిని బెర్లినునుండి వచ్చిన ఒక హాల్మెకుడేయిని కనవలదు గాన యి పత్రిక పొందుపరచినది.

టర్కి

ఎవ్వరు పాపము

ఏథెస్సు, మార్చి 6:- ఎవ్వరు పాపముగాని సమాచారము దరిమిలాను ఏమియును తెలియలేదు. అతడు పోల్కెనోని పుక్కుడైత్రములను సేవించుచున్నాడని బెర్లినునుండి వచ్చిన కంటివాస్తవ గమనింపబడినది. అతనిని చంపుటకు ప్రయత్నించుట నిజమైనవో దానివలన చాల ముఖ్యములగు ఫలితములు కలుగ గలవు.

ఎవ్వరు పాపము గాయమందుట

ఏథెస్సు మార్చి 4:- పాపముగాని చంపుటకు జరుగ బడినయత్నమున వారు గాయపరచబడిరి. కాకాస్టాంటినోపొల్ లోని కల్పి వచ్చి చాలసందిగ్ధముగనుండుచే తరుణసమయముల సంకలన సేవదని మెల్లనబద్ధమ్యాదగాన కై జరుగడికి కంటివాస్తవ సంపిరి.

పోర్చుగలు

జర్మను సౌకల్యము కట్టుకొనుట.

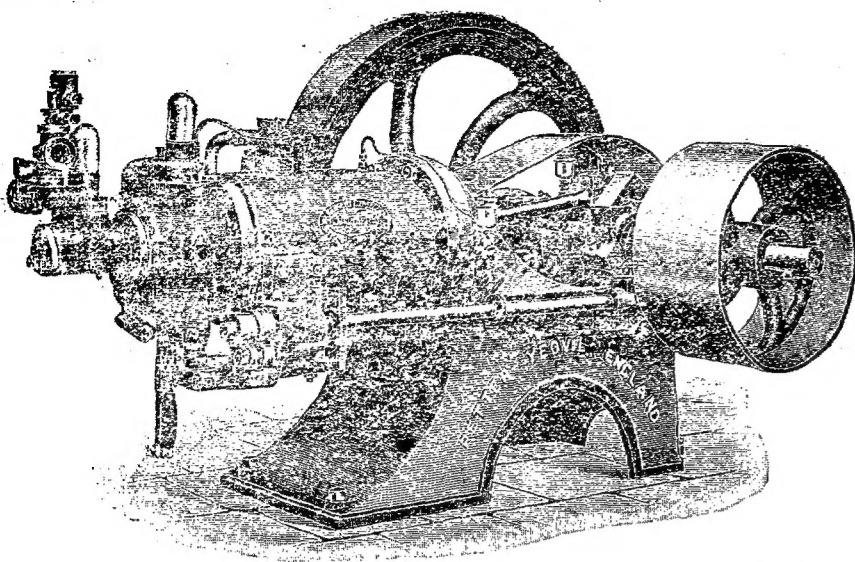
లండను మార్చి 6:- పోర్చుగలు వారు వెడోయలో నాలుగు జర్మను సౌకల్యము కట్టుకొనిరి.

ಅಮೆರಿಕಾ

బెరకూరు కేసు:—దేవిదు దొంగలను అను వారని
 చంపున దేశముతో జీనుప్రకర్ష ద్రవ్యమును దొర సాని అతని వి
 స్త్రోమునో గాల్చునని నేడు 16-8-15 కలకత్తా హైకోర్టులో
 వామపై కేసు చేయబడినది. బెరకూరు వసివరమునందు
 జగద్దలలోని యొక వారయంత్రమున దొంగలనుగా రుద్రో
 గము చేయుచుండిరి. మాద్యులకిని ఇతనికిని వసివర మెక్కడు
 మాద్యులతో సంబంధమును త్రొపుచేసికొనవలెనని మిల్లుయజ
 మాని దొంగలనుగారితో నవంబు 6 లేది ఉదయమున చెప్పి
 ను. వాటిరాత్రి మాద్యుల దొంగలనును కలసికొని యారనితో
 చాలకాలము మాచ్చటించెను అనంతరమున మాద్యుల పెదతి
 టోయెను. దొంగలనును నిదురించెను. దొంగలనుపై విస్త్రోమున
 గాల్చి అనంతరమున అక్కవార్య గావించుకొన నీమ యుద్దేశ
 మని తెలియచేయబడినది. విస్త్రుకు దొంగలనును విచారించబడినది.

పెట్రో వేటెంటు ఆయిల్ ఇంజనులు.

సులభముగా యంత్రములు - చక్కని పనితీరు - సులభనిర్మాణము, నిరాటంకముగా ముచ్చటైన నడకయు, ఈయంత్రములకు గొప్ప కృత్యాత్మికతయివ్వెను. అన్ని పరిమాణములలోని యంత్రములను అపరిమితమయిన (Crude) చమురుతోనైనను, మంచి చమురుతోనైనను, నిలువయున్న నూనెతోనైనను, చక్కగా నడుపవచ్చును.

పెట్రో ఇంజనుల
(వత్తిక
ఉపయోగములు.

1. తనంతటనే తీపులపై రగుల్కలనుగల గొట్టముగలదు. ప్రారంభించుటకునే తీపు అవసరములేదు.
2. తగులబడిపోయినందు రగుల్కలనుగలగొట్టములు ఇతర యంత్రముల యందు కొన్ని వారములలో చెడి పోవును. ఇటు కొన్ని వత్సరములకు చెడిపోవును.

3. ప్రేము 2.5 ట్రీడి తగ్గించుటచే, యంత్రము స్వాధీనమున నుండును. 4. కట్టెతలుబడుట మిక్కిలి తక్కువ. ననువుటకు కావలసినంతకంటె తక్కువచున్న వృథాగాకాలము 5. త్వరలో నడపింపవచ్చును ఏ పరిమాణపుదానినైనరీ నిమిషములలో నడపవచ్చును. 6. బలకరములయిన పనిచేయు భాగములకు కొన్నిటిని ఎత్తుకగా జతపరచి, స్థూలముగా నిర్మించబడిన దగుటచే ఎత్తుకకాలము పనిచేయును. 7. పీటరు ఇంజనుల విరామము లేకుండ పనిచేయుటకు తగ్గింది. 8. పనిచేయు భాగములు బహు కొద్దియగుటచే నిర్మాణముతీసువు 9. ముఖ్యముగా పనిచేయుభాగమునకు లేక చక్రమునకు అపాయము సంభవించినప్పుడు నూని సప్లయ తగ్గంత ఆగిపోవును. అందువలన యంత్రము నిలుచును. కావున సురక్షితముగ నుండును. ఆ సేకపరిమాణములలో స్టాప్తో వచ్చుచి. తెలలకుగాని, ఇతర విషయములకుగాని దయచేసి మాకు వ్రాసికొనును.

బెస్టు అందు కంపెని, లిమిటెడ్,

ఇంజనీయరులు డి.పాపుమెంటు, మదరాసు

మహామహిమపాద్యము బ్రహ్మశ్రీ కొండ వేంకటరత్నకవి విరచిత గ్రంథములు కొద్దికాదులు గలవు. వలయువా రీక్రింది విలాసమునకు వ్రాసికొనవలెను.

1. విశ్వేశ్వరీయము	20-0-0
2. కొండ మాతృకృష్ణము	0-0-0
3. సింహచల యాత్ర	0-0-0
4. గోదావరి వర్ణనము	0-0-0
5. నియోగి దీక్షితచరిత్రము	0-0-0
6. నరకాసురవిజయ వ్యాయోగము	0-0-0

కొండ కుమారసరసింహు,

(281) రాజమహేంద్రవరము.

ప్రపంచచరిత్ర

మూడవసంచిక వెలువడినది.
(గ్రంథకర్త:-గా. హరిసర్వోత్తమరావు, ఎం. ఏ.

శైలిసులభము. కథలు చదివినట్లు చదువుకొనవచ్చును బహుప్రాచీనకాలమునుండి లోకములోని అన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతు లిందు వ్రాయబడును. చందాపద్ధతి ఆరుసంచికలకు రూ. 2-0-0 అంచెకూలి లేదు. ప్రవేశింపవచ్చును లేదు.

సిద్ధమయిన సంచికలు పి. పి. గా పంపుదుము.
అయితే:- ప్రపంచచరిత్రకార్యాలయము,
(21) 145, కాలిఫోర్నియా, మదరాసు అని వ్రాయుడు.

Amrutanjan Best Indian Pain Balm.

కల స్వల్పము! గణనాధికము!!

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృత

ప్రతివారము వేలకువేలు విక్రయము వక్కిని డబ్బితో సహా సీసా 1-కి వెల 0.8-0 తలనొప్పులమాన్పును, వాయువుపోట్ల బోగొట్టున సార్వభౌమకృపల బారదోలును. పోట్లబోగొట్టున పనమూలికలచే హిందూ దేశమును తయారుచేయుటకు మంచిమందు.

దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు. సువాసన గలిగి యుండును.

తంజావూరు చీటి చూచికొనిన మోసము గలగలదు. ప్రతిఇంట నుండదగిన చుక్కయైన వైద్యసహాయము.

అమృతాంజనము అన్నివిధముల గలమును గలిగియుండును.
రసభక్తము కులము 1-కి రూ. 0-10-
బంతుచు పువ్వు " " 2-0-
గోగోజనము కులము 1-కి రూ. 1-0-0
అమృతాంజనము డి.పా, 7, కంబుకెట్టిది మదరాసు.

కొవ్వారు ప్రిన్సిపల్ డిస్ట్రిక్టు మునసబు కోర్టులో

స్కాల్ నెం 532 1915 రు.

వాది: ముల్లపూడి బుల్లిశేషయ్య సా||
బాదంపూడి, డి|| కోవ్వారు.

ప్రతివాది: వల్లూరి వెంకటరమణయ్య సా||
వల్లూరు, డి|| వర్సాపురం.

వాది యిందుమూలముగా తెలియచేయునది.

వాది సదరు ప్రతివాదియైన రు. 77-7-7 లకు అతడు 25-9-12 తేదికి వాదిపేర వ్రాసి యిచ్చిన ప్రామిసెరీనోటునుబట్టి దావాతెచ్చినాడు. ఆవ్యాజ్యము 1916 సం॥ మార్చి నెల 17-వ తేదికి హియరింగువేసి యున్నది. ఆరోజుకు ప్రతివాది కోర్టుకు హాజరై దానికి సమాధానము చెప్పని యెడల Exparte గా డిక్రీ చేయబడును.

కొవ్వారు. } తల్లాప్రగడ సూర్యనారాయణరావు,
23-2-16. } వాది తరపు స్టేడరు.

స్టీమ్ మోటారుబండ్లు

విశాఖపట్టణజిల్లా అనకాపల్లిలోనుండు రాధాకృష్ణస్టీమ్ ట్రాన్సిట్ కంపెనీ లాంటిది 1916 సం॥ ఏప్రిల్ నెల లగా యిటు ప్రయాణికుల సౌకర్యార్థము చక్కని రోడ్లను, తో మిక్కిలి నవీనపద్ధతుల ననుసరించి తయారుచేయబడిన స్టీమ్ మోటారుబండ్లు అనకాపల్లికివండి వోడరకు మార్గముగా మారుగులు వరకు రాకపోకల సౌకర్యమును ఈ యంత్రముల రెండు మైళ్ల ప్రయాణము నుమాత్రం రెండుగుంటలకాలములో పూర్తిచేయబడును. ఈనక ఇక కొద్దికొవ్వలలో ప్రయాణము చేయబడు రాకపోకల ప్రారంభించెడితే, బండ్లరాకపోకల కాలములు చార్జీలు మొదలగువాని తదితరముల వడవముల నిశ్చయించి గమనించుటకు కోరబడుచున్నాడు.

The Radakrishna Steam Transit Co.,
Anakapally
Proprietor:-Nagulakonda Radakrishniah.
GLASS MERCHANT, MADRAS. E.

నళ సంవత్సర పంచాంగము

నళ సంవత్సర సిద్ధాంత పంచాంగము చక్కని కాగితములమీదను ముద్రిత పై విక్రయమునకు సిద్ధముగ నున్నది. వ్యాపారస్థులకు 100-కి రూ. 1-4-0 చొప్పున నీయబడును. వలయు వారు మాఖ శు ౧గి లోపుగ సగము కిమ్మతును ముంపుగ మనియార్డరు చేసినచో మిగిలిన కిమ్మతుకు పి. పి. గా వెంటనే రైలులో పంపబడును.

ఆంధ్రపత్రికా వ్యవస్థాపకుడు,
చాటువాళ్లు 212 వక్రము.

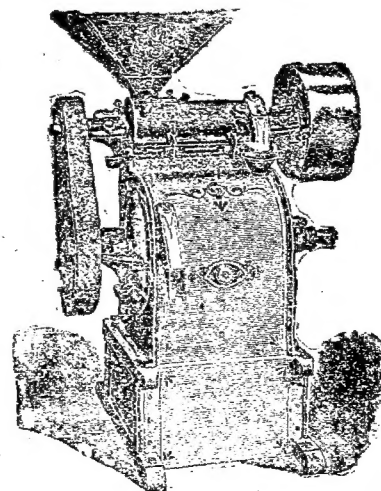
"గార్డన్" సే వడ్డుదంచి బియ్యముచేయు మెషీను.

ఇంగ్లాండులో తయారుచేయబడినది.

సులభముగా తెలిసికొనవచ్చును.

ఘట్టిగా చేయబడినది.

సులభ ఖర్చుతో పనిచేయవచ్చును.

క్రొత్తమాదిరి.

దక్షిణహిందూదేశమున, మధ్య పరగణాలలో అనేకవందలు పనిచేయుచున్నవి.

విడివిడిభాగములు ఎల్లప్పుడు దొరుకును. కావలసిన యితరవిషయములను, ధరలను, యిక్రిందివానికి వ్రాసి తెలిసికొనును.

ఓక్స్ అందు కంపెని, ఇంజనీయరులు, 9, బ్రాడ్వే, మదరాసు

ప్రసిద్ధ మగు

“శ్రీత్యాగరాజశతకీర్తనస్వరాలి”

శ్రీ త్యాగరాజ స్వామివారి కీర్తనారత్నంబులలో యొక్క నూతనీని (100) స్వరపరచి, తాళపంపకములు చేసి, స్థాయిభాగముల కనుపంపబడి, పృథమశతక సాధించిన బాలరమణ మహాభక్తులగు నటుల, మహావిద్యాంకులైన బ్రహ్మశ్రీ, కట్టమ నుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి శిష్యుడగు సి. ఎన్. కృష్ణస్వామయ్యచే, స్వర, తాళ, గమక యంత్రములకు సంబాధిధానము చేర్పబడి, మంచి కాగితము, ఆచ్చు, బైండ్లు చేయబడి సిద్ధముగా నున్నది.

వెల రూ 3-8-0. డి. సి. కలసు.

వలయు వారు :-

గ్రంథకర్త “ప్రాచీన సంగీత పుస్తకశాల”

8/12, ఆలంగాట్రాపిల్లెడి, తిరువల్లిక్కేటి, మదరాసు.

గ్యాల్లీస్ మోటారు పాఠశాల

మోటారుబండ్లు నడుపుటకు, వాటిని కాగుటకు నుగు తగినవిధము నిచ్చుటకు మోటారుబండ్లు ఎట్లు నడుచుకో యేయవలయును యేయవలయునో అని చెడిపోయినపుడు స్వల్పముగాచేయు రిపేరులను యాయవలయును అభ్యాసభూమిగా ఈపాఠశాలలో, యూరోపియన్ పోరల్ల నేర్పించబడును. ఇది రెండు మాసములలో నేర్పించి గవర్న మెంటువారివద్దనుంచి లైసెన్సు యిప్పించి పంపబడును, యందులకు ఫీసు 40 రూపాయలు కట్టవలయును.

తిరిగి క్లాసులు ఏప్రిల్ 15 తేదీ నుండి ప్రారంభమగును. క్లాసులో చేరలచిన విద్యార్థులు మార్చి 31 వ తేదీన గాని అంతకు ముందుగాని ధరభాగము చేసికోవలయును. పాఠశాల విద్యార్థులు కోరినచో నివసించుటకు లావాసయగును. ఈ క్రింద నుడవారియవారికి ప్రాసెస్ గాదు.

(41) గ్యాల్లీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు
Galley & Co., 149 Broadway, Madras.

మదరాసు మోటారు ఇంజనీర్స్

24 జనరల్ పీటర్సన్ రోడ్డు

మహాంటురోడ్డు పోస్టు, మదరాసు.

మోటారుబండ్ల యంత్రనిర్మాణమును, నడుపుధానమును బోధనాభ్యాసముల గలపబడును. ప్రత్యేక గమనిక:- పాఠశాలవిద్యార్థులకు ఉచితవాగనము, భోజనాదిములను ఏర్పాటుచేయబడును. ప్రతినెలప్రథమమున క్లాసుప్రారంభ భవనును, తయారైన వైభావరీతి ఫిర్యాచేయబడును. స్వల్ప సంఖ్యయే దీనికికలదును. ఈ పాఠశాలకు ప్రాసెస్ గాదు.

ప్రతిదినమును ముఖ్యముగ పునయోగకరమైనది

వైద్యవిద్య.

దీనియందు మెండుగ వైద్యభోధనలు కలదును. 144-పుటలగు పుస్తకము మియుంటివద్ద ఏకత్వములేక పోస్టిక కర్మముగాడ లేక మీకు యిప్పించెట్టువుంటే తిరిగివచ్చు నిష్కములేదా? నేడే ఒక పుస్తకమునకు ప్రాయము. రాజవైద్య నారాయణజీ కేకేడజీ, 20, వీనాబజార్ రోడ్డు, మద్రాసు.

శృంగారనైషధము.

ఇయ్యది సంస్కృతమున భట్టహర్షుడను మహాకవి రచించెను. దీనిని తెనుగున శ్రీహర్షుడను గొప్పకవి ఆశ్రయమున వ్యాకరణముగా కల్పించి ననునదియు కల్పితమునగుచియు భావంబులతోచియు రసంబుపొందియు సంకారంబు భూషించియు సాదిత్యంబువారింబియు నసాదిత్యంబుల బరిహరించియు ముక్తకావసారంబున రచించెను. కావ్య, మూలముకంటె రసవంతముగా నున్నది. ఇది మిక్కిలి ప్రాచీనమగుచిత సాధారణముగా పండితులకే కాని పామరులకు గోచరమగుట కష్టము. కావున దీనికి చక్కని తేటమాటలతోటికయు తాత్పర్యమును వ్రాయించి నుండగమైన పటములుచేర్చి అచ్చుత్రివిహరము. ఇయ్యది చిన్న నైషధమేలైన కాగితములపై ముద్రితమై చక్కని కాగితాలెండు చేయబడియున్నది. దీనివెల రూ 2-8-0. పృథుతము దీనిని ఏదోరమానముతో కొనువారికి రూ 2-8-0. కియ్యవలెను. తపాలా ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ఆర్. వేంకటేశ్వరు అన్స్కో,

ఆనందా ముద్రాలయాధికారులు, మద్రాసు.

ఇశాం! ఇండియామహిమ ఇశాం!
ఈ పుస్తకమునందు ఇండియాతేజముయొక్క వివర విశేషములను అనేకకావ్యములలోనుండి గ్రహించి తాళవేయుచు గోర ప్రకటించి యున్నాము. ఇండియాతేజముతో జన్మించిన ప్రతిమనమ్యుడును అత్యుత్తమగా జయవలయును. ఈ పుస్తకమునకు వెలలేదు. తపాలాఖర్చులేదు.
వైద్యశాస్త్రి మునీశంకర్ గోవింద్జీ,
ఆంధ్రకవిగ్రామ కౌన్సిలరు, 157 బ్రాడ్వే,
96 మాంటురోడ్డు, మదరాసు.

త్రికాలదర్శన అద్దము

మీకు భూతభవిష్యద్దర్శనమానముల నెరుంగ కోరికగలదేని మాకు వ్రాయండి. త్రికాలఫలములరయ నిది యొక్కటియే మార్గము. ఈ అద్భుతమునకయి యోగ్యతాఫలములు మాకు వచ్చియున్నవి. స్త్రీలు, పురుషులు, బిడ్డలు దీనియందు నమృతముగల వారందరు వారి యాహలను, తత్ఫలితములను చెలిసికొనగలరు. భూర దేశములనున్న మీ బంధువుల స్నేహితుల యోగక్షేమములు, యుద్ధసమాచారములు, వర్తకమున లాభనష్టములు, వస్తువుల ధరలు, పరిశోధితములు, ఉద్యోగము మొదలగు ప్రశ్నలకు మా యద్దము తృప్తికరముగ జవాబు ఇచ్చును.

వద్ద చక్కని సీత అద్దము	6	0	0
సీత అద్దము	8	9	0
సామాన్య అద్దము	2	9	0

శ్రీరమణ ఆంగ్లభాషాలో వ్రాయవలెను.
ఆమాభాయి వాగ్భీజీ ఫతేర్,
కరంసాడ్. ఆనందమార్గముగా, కైరాజిల్లా
Ashabhai Vagbhijee Patel, Karamsad.
Via Anand Kaira District

వివేకరమయిన తెలుగునవలలు

లేలా లేక సుశేంద్రవరమణి:- ఇంకాశ్రీల మనోధయిర్యము చాటబడినది. 1-0-0
యశోధర:- ఇంకాశ్రీల తన మనవలెగల
ప్రేమకై పడరాని పాట్లుడి యొక్క తస్థితికైవెచ్చును. 0-12-0
మనోరమ:- మగడు తేటకేగి రాతునునొద్ద జమ్మ
కొన తన సావర్ణ్యముచే కడిపించుట. 0-10-0
జగ దేశికంభ:- అన్నకై పడరాని పాట్లుబడి
యొక్క తస్థితికైవెచ్చు సావర్ణ్యశ్రీకథ 0-10-0
సహనోదరవాంఛ:- తమకను బుద్ధి లేక
కలహించిన అన్న నోర్యలమునకును బోధించును. 0-4-0
అల్లెలార్పాట:- కోర్కరి కోడంద్ర ప్రభావం 0-2-0
మిత్రద్రోహము:- స్నేహద్రోహమున నశించినచరిత్ర. 0-8-0
సహదేవతాస్రము (గొడ్డలికెప్ప) తాత్పర్య సహితము 2.
వికోపాభిషేక ముద్దచరిత్రము (మొటిద భాగము) 0-8-0
వికాసము:- నా. మునుస్వామి మొదలియాన్,
వేంకటేశ పేట్రీడి, మదరాసు.

కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మానవద్ద చొరకును. కొనువారు మార్యమాస్మిను గమనింపుడు. కరస్పాండెన్సు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును :-
ఎస్ నారాయణ అండు కంపెనీ.
(53) 21, హమ్మంపేటి, బొంబాయి.

నూతన రోమసంహతి బేగంసాహిసాహెబ్

జిగ్తూరి ఉదయగిరి చుట్టలన దేహుండలి యే భాగమునందు రోమమును చెరువులేక కుద్దముగా నుండును. చర్మము యొక్క కృత్రిమమైనందున కాంతిని పోగొట్టక చేయు (సాఫ్ట్) ఇది ఒకటి. వెల రిటల్లెలు పెట్టె 1-0-0 రి. పి. ఖర్చు 4 అ

ఆర్. వి. కండిట్ అండ్ కంపెనీ రి, బంద్రావీధి, మద్రాసు.

ప్రతాప కస్తూరిమాత్రలు

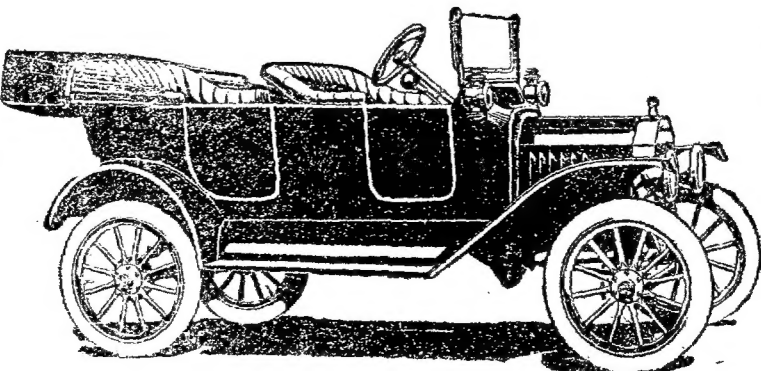
యిది మంచి కస్తూరిచేర్చి చేయబడినది. నువాన గలదు. అబ్జెక్టును, వాయువు, జ్వరము, నన్ని సారము, దగ్గు, జలుబు, మొదలగు వాటిని హరించి మంచి బలము నిచ్చును. 200 మా. సీసా 1-8 ర 0-4-0 (దబ్బా ర 2-8-0.)
ఆయుర్వేదసమాజ్, పొందూరు, గుంటూరు జిల్లా.

ఫోర్టు టూరింగు మోటారు బండి

5 గురు కూర్చుండుటకు వీలైనది.

పైకప్పు మడుసేసరు ముందుందు ఎలక్ట్రిక్కుడివములు, బిగులు, స్ప్రింగ్ మీటరు, ఇనిముట్లు సహా వెల రు. 2600 లు.

ఈ బండిని చుట్టుముగా కొనవలెను. ఏలవ దిన ఇది అందరికిని నూడ నుడయోగించును. ప్రత్యేకముగ సామగ్రిలతో ప్రేమింపగు పరివార్లకు వలన నీబండ్లు తేయింపబడినది
ఈ బండ్లు చాలతేలిక చాలమర్చిక గలవి గాన వీరికి మరాఠుత్తుఖర్చు చాలతక్కువ.
ఉత్కృష్ట అగ్ని తోడుచేసి ఈబండ్లకు నుడయోగించిరి అఉత్కృష్ట చాల బలమైనది గాన చాల తేలికైనది గాన విలంబమెచ్చు.
ప్రపంచమందు జాతీయమున్న మోటారు

బండ్లతో ఫోర్టుబండ్లు సగపాటుకన్న హెచ్చుగా నున్నవి.
ఈబండ్లకు మీరు వెట్టుబడి పెట్టినసామగ్రి తయు సర్వనియోగము.
ఈబండ్లమీద ప్రపంచమందు దన్ని తేజములతోను ప్రయాణము చేయవచ్చును.
కాన దీనిని ఇప్పుడే కొనడు.
ఈ నె 20 యవ తేదీ నాటికి 80 బండ్లు ప్రీవరులో నున్నవి.
వీన్యుట ఆకాభంగము ఈగగంధ ముందుగనే మాకు వ్రాయుడు.

మావిలాసము:- ఓక్సు అండు కంపెనీ, మదరాసు.